

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

26 Şubat 2014 Çarşamba

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

26 Şubat 2014 Çarşamba

---0---

K O N U

Sayfa

Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/788)

1:43

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:22

Önerge

1

Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı)	(Diyarbakır)	1:6, 15, 16:21
Bünyamin ÖZBEK	(Bayburt)	7
Ramazan Kerim ÖZKAN	(Burdur)	7:8
İlhan DEMİRÖZ	(Bursa)	8:9, 13:14
Mehmet ERDOĞAN	(Adıyaman)	10
Doğan ŞAFAK	(Niğde)	10
Seyfettin YILMAZ	(Adana)	10:11
Bedrettin YILDIRIM	(Bursa)	11:12, 14
Yunus KILIÇ	(Kars)	12:13
Mahir GÜRBÜZ (TEMA Vakfı Temsilcisi)		14:16
İlhami BAYRAMİN (Ziraat Mühendisleri Odası Temsilcisi)		16

İKİNCİ OTURUM

23:43

M adde 1

23

Önerge

23

Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı)	(Diyarbakır)	23
---	--------------	----

Gerekçe

24

M adde 2

24

Ramazan Kerim ÖZKAN	(Burdur)	24
---------------------	----------	----

Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı)	(Diyarbakır)	24
---	--------------	----

Önerge

24:25

Gerekçe

25

M adde 3

25

Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı)	(Diyarbakır)	25
---	--------------	----

Önerge

25:26

Gerekçe	26
Madde 4	26
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	26
Önerge	26:27
Gerekçe	27
Madde 5	27
Hafize YAVUZ (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi)	27:28
Madde 8/B	28
Madde 8/C	28
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	28:29
Madde 8/Ç	29
İlhan DEMİRÖZ (Bursa)	29
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	29, 30
Hafize YAVUZ (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi)	30
Madde 8/D	30
Madde 8/E	31
Madde 8/F	31
Hafize YAVUZ (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi)	31
Madde 8/G	31
Madde 8/Ğ	31
Madde 8/H	32
Madde 8/I	32
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	32
Hafize YAVUZ (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi)	32
Madde 8/İ	33
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	33
Hafize YAVUZ (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi)	33
Madde 8/J	33
Madde 8/K	33
İlhan DEMİRÖZ (Bursa)	34, 34:35
Seyfettin YILMAZ (Adana)	34
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	34:35
Önerge	35
Gerekçe	35:36
Önerge	36
Gerekçe	36:37
Madde 6	37
Madde 7	37:38
Önerge	38
Gerekçe	38
Madde 8	38
Önerge	38:39
Gerekçe	39
Madde 9	39
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	39
Önerge	39
Gerekçe	39
Madde 10	40

Önerge	40
Gerekçe	40
Madde 11	40
Hafize YAVUZ (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü Tetkik Hâkimi)	40
Önerge	40:41
Gerekçe	41
Madde 12	41
Seyfettin YILMAZ (Adana)	41
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	41:42
Madde 13	42
İlhan DEMİRÖZ (Bursa)	42
Yunus KILIÇ (Kars)	42
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	42
Madde 14	43
Mehmet Mehdi EKER (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı) (Diyarbakır)	43
Açılma Saati:	10.44
Kapanma Saati:	16.03

BİRİNCİ OTURUM

26 Şubat 2014 Çarşamba

Açılma Saati: 10.44

BAŞKAN: İbrahim YİĞİT (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet ERDOĞAN (Adıyaman)

SÖZCÜ: Mehmet ERDEM (Aydın)

KÂTİP: Tülay BABUŞCU (Balıkesir)

0

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sayın Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli bürokratlar, basınımızın ve sivil toplum kuruluşlarımızın değerli temsilcileri; hepinize hoş geldiniz diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Yeterli çoğunluğumuz vardır. Gündemimizde yer alan konuları görüşmek üzere Komisyon toplantısını açıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün özetle tarım arazileri ile tarımsal işletmelerin miras yoluyla parçalanmasını önleyecek, tarımsal üretim ve kalkınmayı arttırmaya yönelik düzenlemeleri içeren (1/788) esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile coğrafi bölgelerin arazi özellikleri gözetilerek bölünemez en küçük tarımsal parsel büyüklüklerinin bölge bazından belirlenmesini öngören (2/1599) esas numaralı, Trabzon Milletvekili Sayın Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun, 5578 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nda Değişiklik, Yapılmasına Dair Kanun Teklifini görüşmek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Değerli katılımcılar, şimdi, gündemimizdeki tasarı ve teklifin birleştirilmesini öngören İç Tüzük'ün 35'inci maddesi gereğince verilmiş bir önerge bulunmaktadır, okutup oylarınıza sunacağım.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanunu'nda değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının birbirleriyle ilgisi nedeniyle 2/1599 esas numaralı Trabzon Milletvekili Mehmet Volkan Canalıoğlu'nun 5578 sayılı Toprak Koruma Ve Arazi Kullanımı Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ile İç Tüzük'ün 35'inci maddesi gereğince birleştirilmesini ve görüşmelerde 1/788 esas numaralı kanun tasarısı metninin esas alınmasını arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece tasarı ile teklif, tasarı esas alınmak üzere birleşmiştir.

Şimdi, tasarının tümü üzerindeki görüşmeleri açıyorum. İlk sözü Hükûmet adına Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Mehdi Eker'e veriyorum. Talebi hâlinde 2/1599 sayılı esas no.lu teklifin ilk imza sahibine de söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANİ MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunun çok kıymetli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün gerçekte Türkiye Cumhuriyeti için, Türk tarım sektörü için, milyonlarca çiftçi için, ülkenin geleceği için, tarım sektörünün geleceği için çok önemli olduğuna düşündüğümüz bir tasarıyla huzurunuzdayız. Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile Türk Medeni Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Tasarı -ki bir de teklif var, biraz önce oylarınızla birleştirildi- ve teklif birleştirildi. Bu konuyla ilgili dün değerli Komisyon üyelerimizin bir kısmını davet etmiştik, tabii hepsini, onlara öncesinden ayrıntılı bir bilgi sunmak istedim. Gelen, iştirak eden değerli Komisyon üyelerimize ayrıntılı bir sunum yaptık konu hakkında.

Ben bu tasarımı neden getirdiğimizi, Türkiye için neden önemli olduğunu bu verdiğiniz söz vesilesiyle, Sayın Bakanım, arz edeceğim. Önce şu hususu müsaadenizle ifade etmek istiyorum: Biz artık çiftçiler, biliyoruz ki sadece çiftçiler kendileri için üretim yapmıyor, sadece kendi köylerinde tükettirmek ve satmak için yapmıyor, artık bölgesel ve küresel pazarlar için çiftçiler üretim yapıyor,

bunu biliyoruz. Dünya ticareti de, gıda ticareti de, tarım ticareti de giderek geliyor ve artıyor. Dolayısıyla dünyadaki bütün ülkelerde durum ne, nasıl, bu bizi ilgilendiriyor. Neden? Çünkü herkes herkesin rakibi. Ne kadar maliyeti düşürürsek, ne kadar verimli üretim yaparsak rekabet şansımız uluslararası piyasalarda o kadar artar. Kendi çiftçimizi, kendi pazarlarımızı, kendi tüketicimizi de o derecede daha fazla korumuş oluruz, o imkâna kavuşmuş oluruz.

Şimdi, bunları niye söylüyorum? Bu kanunun gerekçesi şu: Türkiye tarım arazileri, miras yoluyla bölünmeye konu olması sebebiyle son doksan yıl içerisinde giderek küçüle küçüle 5,9 hektara düşmüş yani 59 dönüme, bu Türkiye'deki ortalama işletme büyüklüğü. Değerli arkadaşlar, İngiltere'de 53,8 hektar ortalama işletme büyüklüğü yani 538 dönüm -buna dikkatinizi çekiyorum- Fransa'da 521 dönüm, Almanya'da 457 dönüm, İspanya'da 238 dönüm, İtalya'da 76 dönüm, Avrupa Birliği'nin 27 ülkesinin ortalaması -yani, bunun içerisinde çok küçük ülkeler de var- 126 dönüm, Amerika Birleşik Devletlerinde 1.818 dönüm, ortalama bir çiftliğin büyüklüğü, ortalama bir tarım işletmesinin büyüklüğü 1.818 dönüm, Türkiye'de değerli arkadaşlar, 59 dönüm. Şimdi, bu, bizim nasıl bir durumda olduğumuzu ve en önemlisi biraz sonra anlatacağım, gelecekte bizi, Türkiye'yi hangi tehlikenin beklemekte olduğunu göstermesi açısından çok ama çok önemli.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye'deki bu 59 dönüm işletme, 59 dönüm arazi içinde toplam alanımız 23,8 milyon hektar. 23,8 milyon hektarın sadece 14,8 milyon hektarı çiftçi kayıt sistemine dâhil, geriye kalan 9 milyon hektar çiftçi kayıt sistemi içerisinde değil. Şimdi onun sebebini söyleyeceğim, bu bölünmeden ötürü 9 milyon hektar çiftçi kayıt sistemine girmiyor. Çiftçi kayıt sistemine girmemesi, bu üretimin hem kayıt içerisinde olmaması bir manada hem bu çiftçilerimizin desteklerden istifade etmemesi hem üretimde verimliliğin düşmesi hem millî ekonomiye olumsuz etkisi bakımından son derece de önemli. 9 milyon hektar arazi yani çiftçi kayıt sistemine girmeyen 9 milyon hektar arazinin 6,3 milyon hektarı şahıs veya tüzel kişilere ait olup intikal yapılmaması yani mirasçılar arasında intikal yapılmaması, hissedarlar arasındaki sorunlar veya bunların çok küçük parçalara bölünmüş olması sebebiyle ÇKS'ye yani çiftçi kayıt sistemine kayıt ettirilmeyen tarım arazilerini oluşturmaktadır. 2,7 milyon hektarı da bu 9'un, bu da kaçak veya ecri misil ödenmek suretiyle hazinenin arazilerinin kullanılmasıdır. Yani, hazineye ait de 2,7 milyon hektar arazi var, bunu da üreticiler ya kaçak bir şekilde kullanıyor ya işgal etmiş, hazineye ecri misil, bir maktu, sınırlı bir para ödüyor ve bu araziyi işliyor ama bu, çiftçi kayıt sistemine girmiyor. Şimdi, 23,8 milyon hektar arazinin 9 milyon hektarı demek ki kayıt dışı. Hangi sebeple? Biraz önce arz ettiğim sebeple, aşırı derecede bölünme, parçalanma ve mirasçılar arasında bunun bir çözüme kavuşturulmamış olması sebebiyle bu, millî kaynağın, millî servetin değerlendirilememesine yol açmakta.

Şimdi, Türkiye'nin bu 23 milyon hektar tarım arazisi, 23,1 milyon kadastro parseli 30 milyon tarım parseli olarak tanımlandı. Yani, 3 milyon işletmemiz var, 3 milyon çiftliğimiz var Türkiye'de, 3 milyon çiftçilik, tarım işletmesi. Bu, 30 milyon tarım parselinden oluşuyor. Vahameti dikkatinize sunuyorum: Her bir işletme 10 ayrı parselden oluşuyor, 10 ayrı parçaya bölünmüş durumda. İşletmenin tamamı, ortalama büyüklüğü 59 dönüm yani 5,9 hektar, bu da 10 parça, Türkiye toplamında 30 milyon parsel. Biz bu 30 milyon parselin tamamını dijital ortama aktardık, her birine bir kimlik numarası vermek suretiyle uydularla bunun tespitini yaptık, bunun bütün kayıtları elimizde var. 30 milyon parselin tek tek her birinin yüksekliğine, büyüklüğüne, kuru mu, sulu mu, eğimi ne, toprak özellikleri ne, bütün bunların hepsini, biz bu bilgilerin hepsini oluşturduk, bu datayı oluşturduk geçen zaman içerisinde yani son beş-altı yıl içerisinde ama 30 milyon parsel, 3 milyon işletme.

Şimdi, malik sayısına gelince, bu 30 milyon parselin malik sayısı da 40 milyon yani 40 milyon vatandaşımız 30 milyon parseli sahip, 3 milyon da işletme var. Yani, durum gerçekte çok ama çok bu manada vahim. Hâlihazırda, 40 milyon malik, 3 milyon işletmeyi dikkate aldığımızda, bir işletmede 13 tane malik var yani 59 dönüm arazi 13 kişi tarafından sahipleniliyor. Size demin İngiltere'nin, Almanya'nın, Fransa'nın, İspanya'nın, ABD'nin yani bizimle bir şekilde uluslararası piyasalarda rakip olan ülkelerin durumlarını, oradaki işletme yapısını, toprak yapısını, arazi yapısını da arz ettim.

Şimdi, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 3 milyon işletmemizin yüzde 65'i 50 dekarın altında yani demin dedim ya, 59 dekar bütün Türkiye ortalaması, büyüklüğü. Yani, çok feci bir şey; yüzde 83'ü 100 dekarın altında, sadece yüzde 17'si, 3 milyon işletmenin sadece yüzde 17'si 10 hektarın üzerinde yani 100 dekarın üzerinde bir araziye sahip. Bu, geçen zaman içerisinde bölüne bölüne bu hâle geldi. Şimdi buna bir dur dememiz lazım, aksi takdirde, inanın, Türkiye'nin geleceğinde, 21'inci yüzyılda Türkiye'de üretim yapılabilecek bir arazi kalmayacak.

Şimdi size birkaç tane daha data vereceğim bu konuyla ilgili. Bu parçalanmanın sebep olduğu birçok ekonomik kayıp var, millî ekonomiye, tarım sektörüne, Türkiye'nin gelirine verdiği çok büyük zarar var. 3 tane başlıkta size çok kaba bir şekilde yapılmış olan -yani, çok böyle yuvarlak ifade ile söyleyeceğim- zararları sadece bir tasavvur oluşturmak maksadıyla yani bunun ekonomik kaybı

ne kadardır, bir yılda çiftçinin ne kadar kaybına sebebiyet veriyor, onunla ilgili 3 tane örnek vereceğim. Bir tanesi şu: Çok küçük olduğundan işletilmeyen parseller 2 milyon hektar. 2 milyon hektar arazi artık o kadar küçülmüş ki bu işletilmiyor yani ne traktör götürmeye geliyor ne herhangi başka bir masraf yapmaya... Yani, 1 dönüm, 1,5 dönüm, 2 dönüm bölünmüş, parsellenmiş ve bunlar işletilmiyor. Bazen değerli milletvekillerimizin söylediği işte "Türkiye'de çiftçi kaçıyor." falan, aslında denilen şey bu büyük ölçüde, buradan kaynaklanıyor çünkü şehre geliyor, arazi çok küçük, o arazinin başında dursa, oradan elde ettiğiyle karnını doyurması mümkün değil. 1 dönüm, 1,5 dönüm yani hububat ekim alanı veya bakliyat ekim alanı. Hani eğer bir dikili alan değilse, örneğin bir meyve bahçesi gibi veya bir sera alanı değilse o zaman diğer araziden bir ailenin karnını doyuracak bir gelir temin etmesi mümkün değil. Ne yapıyor? Bunu kardeşine, amcasına, halasına, dayısına bir şekilde anlaşıp devretmesi lazım. Onu da yapmıyor, şehre geliyor, arazi orada kalıyor. Ya kayıt dışı şekilde birileri tarafından işleniyor ya da işlenmiyor. 2 milyon hektar bu şekilde. Biz bunun yüzde 50'sinin kuru, yüzde 50'sinin sulu olduğunu kabul etsek yani böyle bir varsayımla, yıllık geliri bu 2 milyon hektarın hektar başına 2.500 lira para yapar. 5 milyar lira yılda bunun yol açtığı bir kayıp var. Keza, geriye 15 milyon hektarın aşırı parsellenme ve parçalanma sebebiyle... Ne dedik demin? Bir işletme 10 parçadan oluşuyor. Farklı yerlerdeki 10 parça arazi arasında traktörün dolaşması bile, mekanizasyon bile, iş gücü bile, onun yarattığı ekonomik kaybı hesapladığımızda dekar başına en az 200 lira oradan kayıp olur, eder, 3 milyar lira da bu. Yine, üretim kayıpları çünkü rantabl üretilmesi, bir rantabl üretim yapılması, verimli bir üretim yapılması mümkün değil. 15 milyon hektar, 600 lira da oradan kaybetse 9 milyar da bu yapar. Yılda sadece bu üç kalemden -ki son derece de yuvarlatılmış bir rakam- kayıp 17 milyar.

TÜLAY BABUŞCU (Balıkesir) – 3'üncü şikkı tekrarlayabilir miyiz.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Parçalılıktan ve mülkiyet problemlerinden dolayı üretim kayıpları.

15 milyon hektar üzerinden...

TÜLAY BABUŞCU (Balıkesir) – Bir sonrası?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır, 3'üncüsü bu.

TÜLAY BABUŞCU (Balıkesir) – Tamam.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – 600 lira hektar başına kayıp olduğunu varsaysak, 9 milyar da buradan kaybeder, 17 milyar lira yıllık bizim kaybımız var.

Şimdi, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; şöyle bir soru çok haklı olarak sorulabilir: Peki, bugüne kadar neredeydiniz? Niye bugüne kadar bunu getirmediğiniz madem bu kadar önemli? Haklı olarak...

DURDU MEHMET KASTAL (Osmaniye) – Bunlar senin sorun.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Benim sorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Evet, doğru.

Şimdi, benim bildiğim, birçok kere bu konuşuldu. Ben 2006 yılından itibaren bu konu üzerinde çalışıyorum. Bakanlar Kuruluna üç defa bunun sunumunu yaptım ben. Bunu bütün açıklığıyla, burada her şeyi sizinle paylaşmak istiyorum çünkü bu tarihî bir adım ve önemli bir adım Türkiye'nin geleceği için. 2006 yılında üniversiteler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, meslek kuruluşları, meslek örgütleriyle biz bir ekip oluşturduk, 2006'dan itibaren bunun üzerinde çalışmaya başladık. Fakat, takdir edersiniz, sosyal anlamda kabul edilebilir bir çözüm önerisiyle birlikte gelirse gündeme bu anlamlı olur yani tek başına sorunu tarif etmek ve sorun üzerinden konuşmak meseleyi çözümüyor. Bir de gerçekten toplumda kabul edilebilir, toplumun geniş kesimleri tarafından kabul edilebilir bir formül ile bunun geliştirilmesi gerekiyor. Biz hep geçen zaman içerisinde bunun ayrıntılı çalışmalarını yaptık ve mesela, en son 50 bin çiftçi ve muhtar ile yüz yüze bu konuyla ilgili anket yaptık. Defalarca sahada gerek üreticilerle gerek çiftçilerle gerek birliklerle gerek tedarikçilerle gerek üniversitelerle gerek STK'larla, meslek odalarıyla, meslek kuruluşlarıyla yani bu meselenin paydaşı olan, tarım sektörünün paydaşı olan herkesle biz bunları yüz yüze konuştuk ve anket yaptık. Kamu kurum kuruluşlarıyla ayrıntılı görüşmeler yapıldı. Size mesela anket sonuçlarından bir örnek vereceğim. 25 soru sormuştuk onlara. Mesela, diyoruz ki: "Hissedarı olduğunuz arazilerin bedelini ödeyerek devralmak ister misiniz?" Bu, temel sorulardan bir tanesi. Yüzde 81,6'sı "Evet." diyor.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Almak için paraları var mıymış?

DURDU MEHMET KASTAL (Osmaniye) – Kredi vereceğiz.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Yardımcı olacağız.

Onların hepsini düşündük. İşte, bütün bu sorunları... Sayın Başkanım, Değerli Milletvekilim; biz şöyle düşündük -yani, bu kadar aslında bu uzun hazırlığın altındaki temel sebeplerden birisi bu- dedik ki: Önce çok düşünelim, olabildiğince gelebilecek bütün meseleleri, bütün sorunları nasıl giderebileceğimizin çözümünü geliştirelim ve o şekilde ortaya çıkalım ki uygulaması daha rahat ve daha kolay olsun ve en önemlisi, sosyal açıdan kabul edilebilirliği yüksek olsun. Çünkü, bu bir sorun, bu sorun geçmişte maalesef olmuş yani doksan yıllık süreç içerisinde olmuş bir sorun. Dolayısıyla, bunu bugün böyle çok basit bir şekilde "Hemen, hadi kaldırdık." demekle, bir kanun çıkarmakla da bu ortadan bu şekilde kalkmaz, ona dönük tedbirlerle birlikte... Mesela, diyoruz ki: "Hissedarlardan birinde toplanması yani bu arazi hissedarlarının, mirasçılarının kendi paylarının bir hissedarda toplanması fikrine ne diyorsunuz, nasıl bakarsınız?" Yüzde 71'i "Uygun." diyor. Bu şekilde biz ayrıntılı, geniş bir çalışma yaptık ve kanun tasarısını en son bunun ışığında hazırladık.

Şimdi, bu kanun neler getiriyor? Onu da çok kısaca size arz etmek isterim Sayın Başkanım izin verirseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) –Biz, tabii, burada -biliyorsunuz- 2005 yılında Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu'nu çıkardık. Bu kanun Türkiye için çok gerekiyordu. Bu kanunla, biz önce bölünebilir limitine asgari bir sınır getirdik, önce 10 dönüm olarak belirledik. Sonra 2007'de bu kanunda bir değişiklik yaptık, 20 dönüme çıkardık yani 20 dönümün altına bölünememeyle ilgili bir kural getirdik. Biz bu adımları attık geçmişte yani o geçen zaman içerisinde bu soruna da bigâne kalmadık, kendi imkânlarımızla Türkiye tarım arazilerinin korunması yönünde bir adım attık çünkü aşama aşama biraz da gitmesi gerekiyordu. Bu önümüzdeki tasarıyla burada birtakım düzenlemeler getiriyoruz, burada toplam 13 madde getiriyoruz. Tarım arazilerini bölge farklılıkları yani Türkiye'nin 81 ili ve 920 civarındaki ilçesinin her birinde, biz il ve ilçelere göre belirlenen yeter gelirli asgari büyüklüklerin altında bölünememesine dair bir sınır getiriyoruz. Yani, diyoruz ki bu tasarıyla: Türkiye'nin işte 81 vilayetin, 920 ilçesinin her birindeki toprak özelliklerine, iklim özelliklerine, arazinin sulu, kuru vesaire durumuna, ekili, dikili olmasına veya örtü altı üretim yapılmasına göre bir yeter büyüklük belirliyoruz ve diyoruz ki: Bundan sonra yani bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir mirasçı vefat ettiğinde, bu mirasçının arazisi, tarım arazisi o büyüklüğün altına bölünemeyecek. Birinci getirdiğimiz husus bu, önümüzdeki tasarı bu. Bilimsel gelişmeler ve günün şartlarına göre tasarının ekinde yer alan yeter gelirli büyüklüklerde Bakanlığın teklifi üzerine, Bakanlar Kurulu kararıyla da değişiklik yapılabilir yani günün ihtiyaçları... Diyelim, beş sene sonra, üç sene sonra, on sene sonra bir ihtiyaç vuku buldu, işte, yeni şey gelişti, Türkiye'nin sulu tarım alanları arttı; bu durumda Tarım Bakanlığı Bakanlar Kuruluna bir teklif gönderecek, diyecek ki: İşte, yeter gelirli büyüklük şurada şu miktara çıkarılabilir, artırılabilir, azaltılabilir, bunu teklif eder. Bakanlar Kurulu kararıyla, o, ileride tekrar bilimsel şartlar değişirse, günün ihtiyaçları değişirse onu yapabilecek. İkinci getirdiğimiz temel husus bu.

Bir de öngörümüz şu; diyoruz ki: Yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğünü nasıl hesaplayacağız? Yani, bir çiftçinin bir bölgede kalmasını biz arzu ediyorsak, orada çiftçilik yapmasını arzu ediyorsak bunun bir gelirinin, asgari bir gelir hesabının öngörülmesi lazım. Arazi büyüklüğü de bu gelir üzerinden, bunun sağlayacağı gelir üzerinden temin edilmesi lazım diye düşünüyoruz. Burada da tarım sektöründe kişi başına düşen ortalama millî gelirin en az 4 katı geliri sağlayacak bir arazi büyüklüğünü öngörüyoruz. Sahada, Türkiye'nin ortalama fert başına düşen tarımsal gelirin 4 katı gelir sağlayacak şekilde bir tarımsal arazi büyüklüğü öngörüyoruz.

Yine, tasarının getirdikleri çerçevesinde, tasarıda tarımsal arazilerin mülkiyetinin devri konusunda -temel mesele budur burada- ne yapacağız peki? Tamam, bölünme olmasın mirasçılar arasında. Peki, bunu nasıl sağlayacağız? Ne öneriyoruz?

Şimdi, demin size söylemedim, onu da bu vesileyle geriye dönüp anlatmam lazım. Şimdi, dünyada her ülke, kendi kültürüne, kendi örfüne, kendi hukuk sistemine göre bu konuyu teminat altına almış. Bunu da bilginize sunmak istiyorum. Bizim Medeni Kanun'u aldığımız ve tercüme ettiğimiz İsviçre'de bile tarım arazilerinin miras yoluyla bölünmesi yasaktır. Orada yetki kantonlara verilmiş. Bizde kanton olmaması hasebiyle 1926 yılında, Medeni Kanun, İsviçre Federal Yasası tercüme edilmiş. Oradaki madde diyor ki: Bu yetki kantonlarda. Ama, bizde kanton olmadığı için bu hüküm geçerli olmamış, dolayısıyla Türkiye'deki tarım arazilerinin, aynı menkul mallar gibi, yani babadan kalan eşya gibi, herhangi bir menkul eşya gibi, para gibi, altın gibi, başka bir şey gibi, böylece bütün mirasçılar arasında eşit bir şekilde hukuken paylaşılması imkânı getirilmiş bizim Medeni Kanun'umuzda. Ama, İsviçre dâhil olmak üzere, Avrupa'da hiçbir ülkede böyle bir sistem, Türkiye'deki gibi bir sistem yok.

Şimdi size örneklerini vereceğim. Demin dedim ki: İngiltere mesela, 538 dönüm, ortalama işletme büyüklüğü. Ben, yalnız, bu söylediklerimi örnek alıyorum anlaşılmasın. Ben sadece size dünyadaki gerçekleri söylüyorum; her ülke kendi örfüne, kendi hukukuna göre bir çözüm geliştirmiş. İngiltere'deki sistem şu: İngiltere'de en büyük kardeş alıyor araziye yani 4 tane kardeş var, babaları

vefat ediyor, tarım arazisi var, en büyük evlat kimse bütün arazi ona kalıyor; kural bu. İngilizlerin çözümü bu. Fransa: Kardeşlerden biri diğerlerine piyasa değerinden bedelini ödemek suretiyle alır ama bölünme yok, bölünemez. Almanya: Kardeşlerden biri diğerlerine az bir tazminat öder; o da öyle bir çözüm bulmuş. İspanya: Ehil olan mirasçıya bunu devrediyor. İtalya da ehil olan mirasçıya devrediyor. Amerika Birleşik Devletleri'nde böyle bir şey söz konusu değil, bedeli karşılığı arazi satılıyor ama parçalanma yok. Parçalanmaya kimse izin vermiyor, bölünmeye kimse izin vermiyor; bir tek bizde var bu. Türkiye'de ise –biraz önce de arz ettiğim gibi- mirasçılara payları oranında bölünüyor yani kaç mirasçı var, 5 mirasçı, 4 mirasçı, 3 mirasçı, eşit bir şekilde bölünüyor. 100 dönüm arazisi var babanın, 4 tane evladı var. Vefat ettiğinde, otomatik olarak 100 dönümlük bir çiftlik 4'e bölünüyor, 25 dönüme düşüyor. Onların her birinin 2 tane evladı olduğunu düşünün, 12,5 dönüme düşüyor; sen sağ, ben selamet, ondan sonra geriye, arazi marazi bir şey kalmıyor. Dolayısıyla iki kuşakta arazi artık verimli bir şekilde üretilabilir olmaktan çıkıyor.

Şimdi, biz, dünyanın bütün bu örneklerini de dikkate alarak yani diğer ülkeler ne yapıyor onları da öğrendik ve biz de Türkiye'nin hakikatlerine uygun ve -amacımız bu işi çözmek, yeni sorunlar üretmek değil- olabilen en uygun, en makul... Ama, Türkiye'nin geleceğini düşünmek her şeyin üzerinde çünkü millî servet ve Türkiye'nin beka meselesi bu, tarım arazileri açısından. Değerli Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; biz, mirasçılar kendi aralarında anlaşmaları hâlinde 4 tane seçenek sunuyoruz; kendi aralarında anlaşarlarsa, anlaşmaları hâlinde 4 seçenek.

Birinci seçenek şu: Mirasa konu tarım arazileri üzerinde anlaşma sağlanan mirasçıya devir edebilme imkânı getiriyoruz yani 3 kardeş, 4 kardeş, 2 kardeş anlaştı, birine devretti.

İkincisi: Mirasa konu tarım arazilerinin mirasçılar tarafından aile malları ortaklığı şeklinde kullanımı mümkün olabilecek.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Aynı şirkette...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır, daha şirket değil, şirket ayrı bir seçenek.

Aile malları ortaklığı... Aile malları ortaklığı, Türk Ticaret Kanunu'nda, Medeni Kanun'da bunun karşılığı var; bölünmeden, aile ortak olarak onu, bir protokol yapmak suretiyle kendi aralarında, tabii hukuki geçerliliği olan...

DURDU MEHMET KASTAL (Osmaniye) – Noterden...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Evet.

...bir protokolle aile malları ortaklığı şeklinde yürütebilecek. Bu da bir seçenek. Yani, illa olacak değil, seçeneklerden biri si.

Üçüncü seçenek -sayın vekilim sizin söylediğiniz- mirasa konu tarım arazilerinin mirasçılar tarafından işletilebilmesi için Türk Ticaret Kanunu'na göre bir limitet şirketin kurulması. Böylece arazinin bütün değeri şirkete devredilmiş oluyor, herkes mirastaki payı ölçüsünde o şirketin hissedarı olacak. Böylece arazi bölünmüyor, bir bütün olarak muhafaza ediliyor, değeri düşmüyor, ekonomik getirisi, rantabilitesi, verimliliği düşmüyor, herkes de ona, hissesi neyse oradan hissedar.

Dördüncüsü: Yine anlaşmaları hâlinde, diyelim 3 kardeş anlaştı, dedi ki: Bunların hiçbirini yapmayalım; ne işte, birimize, aramızdan birine devredelim ne aile malları ortaklığı yapalım ne işte, şirket kuralım, üçünü de kabul etmiyoruz; gelin kardeşim, beraber, biz anlaşalım, bu çiftliğimizi bir başkasına bir bütün olarak satalım. Bir bütün olarak ama parçalamadan bir başkasına satabilecek. Anlaşamamaları durumunda, tarafların sulh hukuk mahkemesinde dava açabilmesi veya dava açmaması durumunda Bakanlığın taraflara üç ay süre vermesi sonrasında dava açabileceğini, yine biz, burada, tasarıyla bir hüküm getiriyoruz.

Anlaşamamaları hâlinde de 4 tane seçeneğimiz var, ona da 4 tane seçenek getiriyoruz.

Anlaşamadılar; o dört, bir önceki 4 seçeneğin hiçbirisi yok. Sulh hukuk hâkimi tarafından ya mirasçılardan biri müracaat etti veya üç ay beklendi, kimse harekete geçmedi, o zaman Bakanlık üç ay sonra sulh hukuk hâkimine müracaat eder. Sulh hukuk hâkimi tarafından belirlenen ehil mirasçıya değeri üzerinden devir yapılacak. Ehil mirasçı. Tabii, o ehil mirasçının tabiri, tarifi ayrıca açıklanacak. Ehil mirasçı kim, kime biz ehil mirasçı diyeceğiz, onun birtakım vasıfları olacak. Yani bu işi yapabilecek, tarım tecrübesi olan, orada oturan, buna benzer kuralları belirlenecek.

2) Ehil mirasçı da bulunmaması hâlinde, o zaman en yüksek teklifi veren istekli mirasçıya devir yapılacak. Önce ehil mirasçı tayin edilecek, ehil mirasçı yok; istekli var mı, ona devir yapılabilecek.

3) Ehil ve istekli mirasçı, ikisi de yok, ikisinin de bulunmaması hâlinde, sulh hukuk mahkemesi tarafından, sulh hâkimi tarafından bu defa satışı sağlanacak ve ehil mirasçının tespitine ilişkin kriterleri de, ayrıntılarını da biz yönetmelikle orada belirleyeceğiz.

Tarım arazilerini alan mirasçının diğer mirasçılara miras paylarının bedelini, sulh hâkiminin kararından itibaren en geç bir yıl içinde ödemesini öngörüyoruz. Yani aldı diğer hissedarlardan, diğer mirasçılardan aldı onların bedelini ödeyecek, bir yıl içerisinde ödemesi lazım.

Biz bir hususu daha dikkate alıyoruz. Amacımız gerçekten burada sorunu çözmek. Yani yeni komplikasyonlar üretmek, ortaya çıkarmak istemiyoruz. O nedenle de 5403 sayılı Kanun'a eklenmesi öngörülen geçici maddeyle, kanunun yürürlüğünden önce vefat eden miras bırakanın -yani çiftçinin diyelim- terekesinde bulunan tarım arazilerinin intikal işlemlerinin iki yıl içerisinde tamamlanması. Bu kanun yürürlüğe girmeden önce birisi vefat etti veya hâlen şu andaki durum, mevcut durum. İki yıl süre veriliyor, siz iki yıl içerisinde işlemleri tamamlayın, intikal işlemlerini, devam eden davalara eski kanun hükümlerinin uygulanması. Çünkü komplike olmuş, problem olmuş, insanların aralarında bir şekilde anlaşmazlık olmuş, husumet olmuş, birtakım olaylar olmuş vesaire, biz bunu yeni getirdiğimiz uygulama gibi, bunu işte bugün kanun yürürlüğe girdi hadi bakalım geçmişte işte iki sene önce, üç sene önce, beş sene on sene önce olan ne varsa hepsi bu yeni duruma göre olur dersek, bizim yaptığımız araştırmalara, tespitlere göre bu da çok kolay bir çözüm olmayacak. Onlara iki yıl süre verelim, iki yılın içerisinde de bu arada da mevcut kanuna göre bunların uygulanmasını temin edeceğiz. Tabii, bu arada, iki yıl içerisinde tamamlananlar da bu tür vergilerden, harçlardan muaf olacak. Onu da getiriyoruz.

Bakanlık, tarım arazilerinin değerinin tespiti -sizin demin sorduğunuz, nasıl alacak parası yok- kredi temini, ortakçılık, yarıcılık, kiracılık işlerinin düzenlenmesi, kira bedellerinin tespiti ve üretime yönlendirilmesi, arz-talep listelerinin oluşturulması, alıcı, satıcı ve kiracıların anlaşması konusunda doğrudan aracılık yapılması, bu alanda ilgili kamu idareleriyle yürütülecek politikalar konusunda iş birliği yapılması ve kredi işlemlerine teknik destek sağlanması gibi iş ve işlemleri Bakanlık yapar, bunun mevzuatını da, ikincil mevzuatını da hazırlar veya yaptırır.

Mevcut hisseli arazilerdeki ihtilafları gidermek amacıyla da kamulaştırma, alım-satım işlemlerinin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının talebi üzerine Maliye Bakanlığı tarafından ilgili mevzuatına göre yerine getirilmesini de biz öngörüyoruz.

Destekleyici birtakım tedbirlerimiz var. Yani amacımız bu işle bir bölünmeyi önleyelim, hiç değilse bu kanun yürürlüğe girdiği andan itibaren kalanı kurtaralım, geçmişe dönük de tabii toplulaştırmaydı, işte iki yıl süre vermek suretiyle birtakım teşviklerle, vesaireyle onların birleştirilmesiydi, geçmişte de o şekilde düzenleyelim. İntikal işlemlerinde ve mirasçılar tarafından tüzel kişilik kurulan işletmelerde damga vergisi, harç ve benzeri masraflar için muafiyetler sağlanıyor.

Yeterli ödeme gücü olmayan ehil veya istekli mirasçılar için kredi imkânları sağlanacak. Kanunun uygulanması amacıyla Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında da yine ihtiyaç kadar kadro tesis edilecek ki bu süreci... Çünkü illerde mesela bu işle ilgili mutlaka küçük de olsa en azından ya bir birime görev vereceğiz ya orada bir birim oluşturacağız ki onlar bu işleri her ilde takip edecekler.

Şimdi, özü bu. Bu işte toplam 14 madde. 14 maddelik -yürütme yürürlük dâhil- bir kanun. Bize göre bu gecikmiş, çok gecikmiş bir kanun ama muhakkak surette Türkiye'nin bunu yapması lazım. İnanın ben şahsen kendi üzerimde de bunun vebalini hissediyorum, inanıyorum ki bu masanın etrafında, bu salonda bulunan herkes de bunu bu şekilde hissediyor. Çünkü bu bir sorundur. Devraldığımız, yani seksen doksan yıllık bir sorun ve gelecekte bizi, bütün Türkiye'yi çok çok daha büyük bir şekilde olumsuz olarak etkilemesi muhtemel bir sorun. Dünyada da bunun örneği yok. Yani gelişmiş hiçbir ülkede böyle bir uygulama yok. Herkes bunun tedbirini almış. Osmanlılar zamanında da bunun tedbiri vardı. Miri arazi sistemi vardı yani arazinin bölünmesi söz konusu değil, bir bütün olarak arazi birine veriliyor, diyor ki : "Ya tımarlı sipahi olacak, sen bize asker besleyeceksin veya işte şu kadar ürün vereceksin vesaire..." Ama bir bütün. Parçalanmasına izin verilmiyordu.

Biz bu sorunla karşılaştık. Bunu bugün artık çözmenin vakti geldi geçti. Böyle bir tarihî önemi, değeri olan bir sorun. Ekonomik olarak çok önemli. Eğer biz gıda güvenliğini sağlayacaksa, sağlamaya devam edeceksek gelecekte... Yani 76 milyon nüfusumuz var bugün ve hamdolsun şu anda biz toplam tarım hasılamızla da, toplam tarım ticaretimizle de kötü bir durumda değiliz, iyi bir durumdayız. Toplam ihracatımız toplam ithalatımızdan ham maddeler dâhil daha fazla 2013 itibarıyla. Türkiye'de 76 milyon insanın ihtiyacını giderecek kadar biz üretim yapıyoruz, tedarik ediyoruz, gıdamızda da bir sorunumuz yok. 17,7 milyar dolar da ihracat yaptık, tarım ihracatı, gıda ihracatı dâhil. Gelecekte rakiplerimiz verimlilikle bizim önümüzde olurlar bu duruma göre. Çünkü bu durum verimliliğin en büyük düşmanı, bu parçalanmışlık. Örnekleriyle anlattım. Bunu bizim mutlaka durdurmamız lazım ve bununla, bu tasarıyla sizin huzurlarınızdayız.

Sorulara cevap verebilirim.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Söz talep eden sayın üyelerimize sırasıyla söz vereceğim.

Söz talep eden üyemiz var mı?

Sayın Bünyamin Özbek, buyurun.

BÜNYAMİN ÖZBEK (Bayburt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu aile malları ortaklığıyla hani anlaşma dâhilinde öyle bir sistem getirilecek. Bunu bir açar mısınız?

Bir de, sulh hukuk mahkemesi tarafından satış yapılır. Bu mirasçılara mı ilk önce bu satış teklif edilecek, yoksa açık bir satış mı yani dışardan da birileri bu araziyi alabilir mi?

Bir başka sorum: Diyelim şu andaki durumda kardeşler değil de 100 tane verese oluşmuş Sayın Bakanım. Bu dedenin dedesinden kalan bir miras, kimse kimseyi tanımıyor. Bu mirasçılardan biri bu satış alabilir mi?

BAŞKAN – Sayın Bakanım, özür dilerim, bir konuyu hatırlatmak istiyorum. Şimdi arkadaşlardan sorular gelecek. Dilerseniz bunları toplu olarak alalım, ondan sonra sonunda, arkadaşlar görüşlerini belirttiikten sonra toplu olarak yanıtlayalım.

Bu arada bir şeyi hatırlatmak istiyorum. Teklif sahibi Sayın Mehmet Volkan Canalıoğlu burada yok, haber göndermiş. Kendileri Trabzon'dalar. Onun için burada olsaydı kendilerine söz verecektim.

Teşekkür ederim.

Sayın Özkan, buyurun.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, çok kıymetli bürokratlar, sivil toplum örgütlerimizin değerli temsilcileri; ben de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına bir değerlendirme yapacağım.

Ülkemizde en önemli konu toprak. Sayın Bakan "Toprakla buğday" diyor ama ben toprakla koyun, gerisi oyun diyorum. Toprağa sahip çıkacağız, toprağı koruyacağız. Bir bölüşümü konuşuyoruz bugün ama toprağın da korunması gerekiyor. Bakın, bugün Ankara'dan çıkalım, Polatlı'ya kadar olan bölümde birinci sınıf tarım arazilerinde sanayi işletmeleri. Toprak korunmuyor. Yani devamında bütün ilçelerden geçişimizde birinci sınıf tarım arazilerinde inşaatlar yükselmeye başlıyor. Bunu devletimiz de işgal ediyor, vatandaşımız da işgal ediyor. Bir: Toprağın korunması gerekiyor, toprak kolaylıkla kazanılmıyor. Biz genellikle bu kanunla parçalanmanın önüne geçmek, kullanılmayan arazilerimizi değerlendirmek...

Yerinde bir kanundur, olması gerekir. Çok geç kalınmıştır. Bunun başlangıcında, bu iktidar 22'nci dönemde iktidar olduğunda Köy Hizmetlerini kapatmıştır. Bünyesinde bu konuyla iştigal eden, toprağı koruyan, toprağın bölüşümünde katkı koyan Köy Hizmetleri kurumumuzu kapatmıştır ve personelini dağıtmıştır. Defalarca kadroları konuşmamıza rağmen bu konuda kadroyla ilgili bir değerlendirme yapılmamıştır. Elbette bütünleştirme gereklidir, toprakların korunması gereklidir. Parçalanmışlık had safhadadır. Ben kendi ailemden de örnek vereyim. Babamgil 2 kardeşti, dedemden kalan arazi 400 dönüm, 200'ye bölündü, biz 7 kardeşiz, 200, 7'ye bölündü. Hepsı dediğiniz gibi parçalı. Bizden şu anda tarım yapan yok, hepimiz köyü terk etmişiz. Gerçi Avrupa Birliği'nin dayatmasıyla da kırsal nüfusu azaltacağız anlayışı içerisinde üretimden kaçış var. Bu kaçışların nedeni sadece toprağın parçalı olması değil, dünyanın en pahalı mazotunu kullanan çiftçi bizde, dünyanın en pahalı gübresini kullanan çiftçi bizde, dünyanın en pahalı ilacını kullanan çiftçi bizde. Artı, aldıklarımız, vatandaşın kullandığı girdiler lirayla, çıktılar kuruşla. Bugün lirayla mazot alıyor, kuruşla buğday satıyor. Lirayla mazot alıyor, kuruşla pancar satıyor. Böyle bir durumumuz da söz konusu. Bu konuda Hükûmet ancak "Destek veriyoruz." diyebilir ama ÇKS sistemine aynen katılıyoruz. ÇKS sistemi dışında olan binlerce çiftçimiz var, desteklerden yararlanamıyor. Yararlanması gereken onlar aslında. Bu parçalı arazi, küçük işletmeler bizim fakir dediğimiz, desteğe ihtiyacı olan insanlar ama ne yazık ki bu parçalılıktan onlar da bu desteği alamıyorlar. Bu konuda, on iki yıldır iktidar devam ediyor ama bu on iki yıllık süreçte -siz kendiniz de itiraf ediyorsunuz- geç kalınmıştır. Gerçekten geç kalınmıştır. Bu konuyu defalarca söyledik: Toplulaştırma, toplulaştırma. Ben on iki yıllık milletvekiliyim, üç dönemdir buradayım. Benim etrafımda Burdur toplulaştırma yapılıyor, bizim Burdur'u bir Konya'ya bağladınız, bir Aydın'a bağladınız. Aydın'dan gelen bir işletme perişan etti Burdur'u. Tefenni'de toplulaştırmamız var, adamın ağzını bıçak açmıyor, vatandaşa ulaşamıyoruz. Biz milletvekili olarak ulaşamıyoruz. Muhtar arıyor beni toplulaştırma adı altında "Efendim, benim zaten iki parça arazim vardı, iki parçayı üç parça yaptılar." Toplulaştırmanın amacı ne? İki parçayı teke düşürmek. Bu nasıl anlayıştır? Arıyoruz, yetkili bulamıyoruz. Yani bu konuda iktidar milletvekiliyle de bunları paylaşıyorum ama bu toplulaştırma ihalesini alan insanlar kimdir, nedir, bilmiyoruz. Burdur neresi, Aydın neresi? Arada 400 kilometre yer var. Biz adamı bulacağız da toplulaştırmada bu bürokratlarından yararlanacağız.

Yine benim bölgemde, büyük bir havzadayız, baraj bitti, sulama başladı, hâlâ on yıldır, Burdur'un bu Hacılar, Karaçal Barajı'nın altındaki havzada toplulaştırma yapılamadı. Bunun içinde Düğer var, Yarıklı var, Hacılar var, köylerimiz olarak Yarıkköy var, Yazıköy var, Yassıgüme var, Akyaka var. En az 60 bin dönümlük bir arazide toplulaştırma yapamadık. Toplulaştırmada acilen Köy Hizmetlerine tekrar işlerlik kazandırmanız gerekiyor. Bunlar uyarı, öneri. Zaman zaman "Uyarı, öneri yok, sadece eleştiri var." diyorsunuz. Biz sizi uyarıyoruz. Köy Hizmetlerinin özel idare bünyesinden en azından kadrolarını alınız. Bakın, kadrolarla ilgili defalarca bize de geliyor. Arkadaşlarımıza da geliyor, mesajlar geliyor. Gıda mühendisleri, su ürünleri mühendisleri, veteriner hekimler, veteriner sağlık teknisyenleri feryat ediyor. "Sayın Bakan televizyonda bizleri söz verdi, 7 bin kadro vereceğini." Ama siz diyorsunuz: "Ben öyle bir söz vermedim. Maliyeye anlaşılmadı." Maliyeye soruyoruz: "Elimizde kadro yok." Bunlar için de bir kadro ihtiyacınız var. Bunların da yerine getirilmesi gerekiyor. Biz ülkede sorun çözülün istiyoruz. Siyaset ortak akılla sorun çözme sanatı. Ortak akıl biz size sunuyoruz. Kadrolarımızı, sizin neyin varsa, siz uğraşmıyorsanız biz Tarım Komisyonu olarak gereken birlikteliği sağlayalım, Maliye Bakanıysa Maliye Bakanı, Başbakanıysa Başbakan, gidelim bu gıda mühendislerinin, ziraat mühendislerinin, su ürünlerinin, veteriner hekimlerin bu sorununu çözelim.

Toprağa sahip çıkma adına, daha önce burada toprakla ilgili çok şeyler konuştuk. Toprak her şeyi veren ama topraktan biz çok şeyi esirgiyoruz. Topraklarımız çoraklaşmaya başladı. Sulama, vahşi sulama hâlâ devam ediyor. Sulanabilir arazimizin hâlâ üçte 2'si sulanmıyor. Bu konularda da sadece toprağı birleştirmekle iş bitmiyor. Toprağı birleştirmiş, Karadeniz'de kivi üretimine yönelmişiz, vatandaşımız kiviyle iştiğal etmiş, üretimi başlatmış ama yurt dışından kaçak kivi girişi var. Ülkemizde sadece incirle fındık dışında bütün tarımsal ürünler yurt dışından geliyor. Bu konuda da Bakanlık olarak gümrükse gümrük, engelleme yapmamız lazım. Türk çiftçisi bu konuda muzdarip. Bakın, şimdi ben bu hafta Burdur'da hayvan pazarındaydım. Sağmal inekler, 25 kiloluk sağmal inek kesime gidiyor. Et fiyatı iyi, 17 liradan kesiyor, adamın borcu var. Ama burada bir destek versek, küçük bir destek versek bu fabrikalar kapanmayacak. Yani gelin, Burdur'da görelim.

Yine, bakın, arkadaşlar, mera, sizin hepinizin bölgesinde var. Hayvanlardan Mera Fonu'na, her satılan hayvandan Mera Fonu'na 3,5 lira para alınıyor. Bu hayvanlar mera görmüyor, hiçbir tanesi mera görmüyor. Büyükbaş için 3,5 lira, küçükbaş için 75 kuruş Mera Fonu'na para kesiliyor. Ben gidiyorum, hayvan pazarında arkadaşlarımız belediye 2,5 lira alıyor, 3,5 lira satıldı, ben götürdüm hayvanı, bir ay evimde baktım, bir ay sonra getirdim, tekrar size sattım, bir daha 3,5 lira alınıyor. Siz aldınız, yeni besiye taktınız, bir ay sonra getirdiniz, sattınız başka birine, yine 3,5 lira. "Bu Mera Fonu nedir?" diyor. "Bu Mera Fonu'na biz anlam veriyoruz." diyor vatandaş. Onun için 3,5 lira çok önemli. Bana devlet hizmet etsin, hizmetinin karşılığını alsın, 3,5 değil, 35 lira vereyim ama bu Mera Fonu'na alınan, mera düzenlemesi olmadığı hâlde, meralarla ilgili bir çalışma olmadığı hâlde -hadi koyunu keçiyi anladık, kırdı yayılıyor ama- ömründe sokak görmemiş büyükbaş hayvanlar için 3,5 lira... Bunun da dile getirilmesini istediler. Bu konumuz gelmişken, ilgililer de burada, bürokratlarımız da burada, bu konuda sizlerden destek bekliyoruz.

Kanunla ilgili bazı maddelerde görüş belirteceğiz. Ben bu anlamda kanunun ülkemize hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkan.

Sayın üyeler, sayın milletvekili arkadaşlarım; şimdi ben bir sınırlama getirmedim konuşmalar konusunda, yalnız gündemle ilgili, konuyla ilgili konuşursak. Çünkü tarımsal konular çok geniş konu. Her konuya girersek biz bu yasayı çıkaramayız. Onun için lütfen konuya girelim, biraz kısa ve öz konuşalım, birbirimizi üzmeylem.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Demiröz.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Tam bize geldi Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok, lütfen...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hakikaten ama hep oluyor Sayın Başkan.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – İlhan Ağabey'e karşı bir ön yargı var yani.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hayır, hayır. Şöyle söyleyeyim: Sayın Komisyon Başkanı da aynı TRT gibi. TRT geldi, önce Sayın Bakanı dinledi, Sayın Bakan konuştu, anlattı, tozpembe tarım, her şey, çiftçiler, 14 bin dolara falan çıkıyoruz. Bunları anlattı.

DURDU MEHMET KASTAL (Osmaniye) – Yok öyle bir şey.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Neyse, biz anlaştık, Yunus Bey’le anlaşıyoruz arkadaşlar. Sonra detayını açıklarız Sayın Başkanın ifade ettiği gibi.

Şimdi, bir konuşmaya başlayınca “Efendim, öz ve bu konulardan ayrılmayın.” Biz Tarım Bakanını ancak... Ben bir yıldır bu Komisyonda bir konu görüşülmediğini ve Tarım Bakanına ilk defa burada rastlıyorum. Genel Kurulda arada uzaktan görüyoruz. Ya o gün soru sormayla ilgili şey yok. Başka türlü de görüşme şansımız olmuyor.

ADNAN YILMAZ (Erzurum) – Kahvaltıda konuşmadık mı İlhan Ağabey?

BAŞKAN – Evet, lütfen karşılıklı konuşmayalım sayın üyeler.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Tarım Bakanıyla ilgili 12 bin tane dilekçeyi vermek üzere randevu istedik ve randevuyu da kesinlikle alamadığımızı da bu vesileyle belirtiyim.

Evet, teşekkür ediyorum. Ben sözlerime şöyle başlamak istiyorum. Evet, toprakların korunmasıyla ilgili veya tarımla ilgili çok değerli kanunlar çıkarılıyor. Bunların uygulanması önemli. Tarım Kanunu’nu çıkarttık ama biz hâlâ Tarım Kanunu’nun 21’inci maddesindeki çiftçilere destek konusunda Sayın Bakanla anlaşamıyoruz. Sayın Bakan DSI’nin başka sulama alanlarını da o işin içerisine sokarak devam ediyor. 5403 sayılı Toprak Kanunu’nu çıkarttık. Ben toprakçıyım, Toprak Sucuyum ve Toprak Kurulunda çalıştım. Bursa’da biz bir alanı bu konuyla ilgili kurtaramadık. Neden kurtaramadık? Yargı hariç, yargıyı da son zamanlarda zaten kimse dikkate almıyor, devam ediyor. Neden kurtaramadık? Oradaki sayısal orandan dolayı. Ona göre sayısal oran yapılmış 5403’te, devam ediyor. Mesela, “BESOB” diye tarım alanlarının üzerinde kurulan 4 bin iş yerilik bir yer var, birinci sınıf tarım alanlarının içerisinde oldu. Yargıya gittik, durduruldu ama yargı kararlarına rağmen, devam ediyor.

Şimdi, en son, mesela, Yenişehir’de mera üzerinde oto test merkezi yapılıyor.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Test merkezi... Lazım, lazım...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Arkadaşım, lütfen...

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ben bitireyim, lazımsa siz ondan sonra gelin, söyleyin kaç kişi çalışacağını. Orada 2.600 dönüm mera gidiyor. Karaköy ve Karacaali köylerinde 3 bin tane küçükbaş, 1.500 tane büyükbaş hayvan var. Bu köyler nereye gidecek? Oto test merkezi yapılması için istediğiniz kadar alan gösterme durumuna sahip olduğunuzu ifade etmek istiyorum.

Şimdi, buradan, hemen zeytin, arkadaşlarımız dediği için... Mesela, zeytin prim desteğiyle ilgili biz dilekçeler vermiştik ama güney Marmara bölgesine bu prim desteğinin alınması için Sayın Bakana verdiğimiz dilekçeler Tarım Komisyonu üyesi olmamıza rağmen, henüz cevap alamadığımızı da ifade etmek istiyorum ve buradan bir konuya daha değinmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakan diyor ki, 5,9 hektar işletme büyüklüğünü dikkate almış. Ben araştırdım, bu 1991 yılı genel tarım sayım sonuçlarına göre 3,9 milyon işletmemiz var. 2001 genel tarım sayım sonuçlarına göre Sayın Bakan, bu işletme sayısı 3 milyona, hektar alan da 6,1 hektara yükselmiştir. Şimdi, buradan sormak istediğim nokta şu: En son geçerli olan 2000 verilerine göre bu yasayı niçin bunları dikkate almıyoruz, bu bir. İki, on yılda bir yapılması gereken tarımın güncel verilerinin üretilmesi anlamında 2011 genel tarım sayımı yapıldı mı yoksa yapılmadı mı? Yapıldıysa sonuçlarının neler olduğunu öğrenmek istiyorum.

İki konu daha var, bunu da söyledikten sonra hemen sözlerimi bitireceğim Sayın Bakan ve Sayın Başkan. Şimdi, Sayın Bakanı burada bulmuşken sormak istediğim iki konudan birisi, Bursa’da Gemlik Limanı’mız var, gümrükleme yapıyor. İthal ile ilgili yani ithal edilen gıda maddeleri Gemlik Limanı’na değil Bandırma Limanı’na alınıyor. Sayın Bakan, bu konuyla ilgili arkadaşlarımızla falan görüştük, bir olumlu veya doyurucu bir cevap alamadık. Neden Gemlik’ten Bandırma’ya gönderiliyor? Acaba diyorum ki, Bursa’da çok rahat çünkü Bursa’nın 18 milletvekili var, birisi Başbakan Yardımcısı, 11 de Adalet ve Kalkınma Partili arkadaşlarımız var. Buna rağmen Bursa’da polis okulu koleji kapatılıyor, İpekböcekçiliği Araştırma Enstitüsü kapatılıyor. Şimdi de Gemlik’ten bu işin elimizden alındığını ifade etmek istiyorum.

Son olarak Sayın Bakan, elimde, bugün bir gazetede şöyle bir yazı var, bunu da sizden öğrenmek istiyorum. “100 bin ton arpayı kim getirecek?” diyor. Ayarlanmış ihale. Toprak Mahsulleri Ofisi geçen hafta 100 bin ton tutarında yemlik arpa ihalesi açmış. Bu ihale 4 Martta yapılacaktı ama ihalenin arkasında bir oyun olduğunu çünkü arpanın yüklenmesinin 12 Mart ile 7 Nisan arasında olacağını ve akla çok değişik sorular geldiğini bu bir gazetemizin köşe yazısından alınmış. Bu konuda, evet, bu son günlerde kuraklıkla ilgili önlemler alınmasını biz de istiyoruz veya bu konuda Bakanlığın A, B, C planlarını mutlaka Sayın Bakandan duymak istiyoruz ama bu ihalenin adrese teslim olduğunu ifade ediyorlar. Biz de bunu soruyoruz. Bunun nasıl bir ihale olduğu konusunda bilgi verirseniz, bunu biz de izlemiş oluruz.

Yabancılar toprak satışının yanlışlığını ifade ediyoruz ama ona ihtiyaç kalmadı zaten çünkü özel bankalar bütün... Mesela, İnegöl'de, Bursa'da çeşitli bölgelerde bu bankalar ellerine almış, koymuşlar. İnegöl'ün 21 pare köyünde adam zamanında, 2006'da bir kredi almış 6 bin lira, 10 bin lira; ödemesine rağmen, bugün yüz binlerin üzerinde hâlâ borcu olduğunu, 1 metrekare yerinin olmadığını ve bunların yabancı sermayeli bankalara zaten geçtiğini, o bakımdan, yabancılar toprak satışının çok fazla önemli olduğunu ifade ediyorum ama başka kanaldan bunların yapıldığını da sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sabırlarınız için çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Sağ ol.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Demiröz.

Sayın konuşmacılar, değerli arkadaşlar; Sayın Demiröz'ü kendinize örnek alın ve zamanı bu şekilde değerlendirin.

Şimdi, söz sırası Sayın Erdoğan'da.

Buyurun Sayın Erdoğan.

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) – Sayın Bakanım... Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tarım sektörü için çok önemli bir tasarı olduğu ifade edildi. Sayın Bakanım, hem zatıalınıza hem Hükûmetimize tarım alanında yapılan çalışmalardan dolayı teşekkür ediyoruz. Gıda güvenliğinden tutun, Tarım Kanunu'na, Tarım Sigortaları Kanunu'na varıncaya kadar.

Yalnız burada paylaşmak istediğim bir konu var: "Yeter gelirli tarımsal arazi büyüklükleri tespit edilirken bunların büyüklük ve küçüklükleri Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilecek." dediniz. Ancak, ben Adıyaman Milletvekiliyim, Adıyaman'da Çelikhan, Gerger, Sincik, Tut'daki ölçüler 55-65 dekar olarak gösteriliyor. Şimdi, Çelikhan'dan bir kardeşimi aradım az evvel telefonda. Ben de biliyorum ama tekrar teyit edeyim dedim. Çelikhan'da en zengin adamın ne kadar sulu arazisi vardır dedim, "17 dönüm." dedi. Daha fazla çık dedim, "30 dönüm." dedi. Bizde Çelikhan için, Sincik için, Gerger için Sayın Bakanım şöyle latifeli konu da geçer. Kavga etmişler araziyle ilgili. Hâkim keşfe gelmiş, demiş ki: "Nerede arazi?" Sağa bakmış, sola bakmış, demiş ki adam: "Şu ineğin yattığı yer." Bu kadar küçük olan yerler var. Hatta, Çelikhan'da 2 dönümlük bir arazi bütün eken bir çiftçi için, 4 kişilik bir aile için bir geçim kaynağını oluşturur tarzında da, az evvel söylediler. Bu konunun, şu anda burada bu tasarı görüşülüyor, ilçelerimizle ilgili "55 dönüm, 65 dönümmüş" tarzındaki şeyler mutlaka ilçelerde de konuşulacak. Her ne kadar bunun Bakanlar Kurulu kararıyla düşürülecek ya da yükseltileceğini söylesek de, bu noktalarla ilgili bir çalışmanın tekrar gözden geçirilmesini özellikle arz etmek için söz aldım Sayın Bakanım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Sayın Doğan Şafak, buyurun.

DOĞAN ŞAFK (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, tabii ki burada, İç Anadolu'da bir sorun var, ekili arazilerde, tarlalarda. Niğde, Nevşehir, Aksaray bölgesinde hastalıklı araziler var yani ekime yasak araziler. Bu siğil hastalığı nedeniyle birçok arazi yasaklı. Bununla ilgili ne tür bir çözüm düşünüyorsunuz? Yani toplulaştırılırken bunu bir başkaları almayabilir, devrolmayabilir. Bu, bizim orada da büyük bir sorun.

İkincisi, tarımsal sulamada 160 bin abonenin borçları var tabii ki. Şu anda birçoğunun tarlaları ipotek altında. Gerçi, yasaya göre, mahkemelik olanlara iki yıl süre veriliyor galiba ancak ipotek altında olanlara bu yasa nasıl yardımcı olacak? Bu konulara bir açıklık getirirseniz sevinirim. Benim sorum iki noktada oluşuyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şafak.

Söz sırası Sayın Seyfettin Yılmaz'da.

Buyurun Sayın Yılmaz.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına görüşlerimi ifade etmek istiyorum. Öncelikle Sayın Bakana bu sunumlarından dolayı teşekkür ediyorum.

Tabii biz buna, ülkemizin geleceği açısından bir millî mesele olarak bakıyoruz; burada parti olarak bir muhalefet yapma anlayışıyla bakmıyoruz, mutlaka bunun çözülmesi gerekiyor. Nasıl 2/B'de 3 parti de bunun bir kanayan yara olduğunu ve ortadan bir cenazenin olduğunu ve mutlaka kaldırılması gerektiğini düşünüyor, bu çalışmanın da ben mutlaka çözülmesi gerektiğini düşünüyorum

ama hepimiz biliyoruz ki ülkemizin gerçekten coğrafi yapısı itibarıyla sıfır rakımda da tarım yapıyoruz, 2 bin rakımda da tarım yapıyoruz. Yıllık yağışın 200 milimetre olduğu yer de var, 2 bin milimetre olduğu yerler de var ve ülkemiz gerçekten su fakiri bir ülke.

Biraz önce Sayın Bakan sunumunda da ifade etti, sadece verdiği birtakım örneklerle yıllık kaybımızın 17 milyar lira olduğunu ifade etti. Bu çok ciddi bir kayıp ve ülkemizin tüm fertlerini ilgilendiriyor. Ülkemizdeki tarım arazilerinin gerçekten çok küçük ölçekte olması, birbirinden uzak olması ve parçalanmış olması birçok sıkıntıyı beraberinde getiriyor. Artık çiftçimizin rekabet etmesi mümkün değil. İşte, yine ortalama işletme büyüklüğümüz 5,9 hektar. Şimdi Avrupa Birliği ülkelerine baktığımızda, özellikle rekabet etmemiz gereken İngiltere’de 53,8 hektar, Fransa’da 52,1 hektar, Almanya’da 45,7 hektar yani Türkiye’nin 10 katı büyüklüğünde. Bizim bunlarla bir rekabete varmamız mümkün değil. Böyle bir yapı içerisinde de buna acil bir tedbir alınmazsa gittikçe de kötüye gideceği aşîkârdır.

Ha, geç kalınmıştır, erken olmuştur ama bunu uygulamak çok kolay değil Sayın Bakan ülkemizi hani tozpembe göstermeye falan da çalışsak. Ben hafta sonu Toros’ un dağ köylerindeydim. Yani hani 10 bin, 14 bin millî gelirden bahsettiğimiz yerde, emin olun 300-400 dolar millî geliri olmayan yerler var. Bunu yaparken, gerçekten bir problemi ortadan kaldırırken çok büyük sosyal problemler çıkarmama noktasında ciddi bir çalışmanın yapılması gerekiyor.

Buna, sadece iktidar partisi olarak meseleyi çözme noktasından ziyade, muhalefetin de içinde olduğu bir yapıyla partiler üstü olarak bakmak lazım. Hep beraber yani Medîste grubu bulunan 4 parti olarak daha geniş bir ortak akli harekete geçirerek birlikte yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Mutlaka, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunun çözülmesini istiyoruz ama sadece ve sadece endişemiz, bunu çözerken, bir problemi çözelim derken -ülkemiz çok hassas bir süreçten de geçiyor- başka sosyal problemlere neden olacak sıkıntıları çıkarmamak adına, isterseniz bir alt komisyonda, bize çok ciddi böyle bir... Ha, bir brifing verdiniz, teşekkür ediyoruz ama ben daha fazla bilgilenmemiz gerektiğini düşünüyorum, çünkü o kadar yoğun bir gündemle çalışıyoruz ki hem seçim atmosferine girdik, boş bulduğumuz zaman doğru bölgemize gidiyoruz. İşte, salı sabahı seçim bölgemden geldim, kendimi şeyin içerisinde buldum, hepimiz, bütün milletvekilleri için söylüyorum. Ben buraya gelene kadar daha inceleyemedim bunu, şu anda elime aldım, burada siz ne anlattıysanız oradan gördüm ama genel hatlarıyla bunun çözülmesi gerektiğini düşünüyorum.

Eğer uygun görürseniz, 4 partiye de, bize ciddi manada bir brifing vererek, bizim de görüşlerimiz alınarak bunu el birliğiyle çıkarmamızın faydalı olduğunu düşünüyorum ama her halükârda bu çalışmanın ülkemiz açısından hayırlı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Sayın Yılmaz, dün Sayın Bakanımızı davet ettik, bu konuda bürokratlarla beraber bize sabah kahvaltısında geniş kapsamlı olarak brifing verdiler fakat ben burada, tabii ki sadece iktidar partisini değil, bütün muhalefet milletvekillerini de davet ettim ve hepinizi de tek tek kendim aradım, sekreter kanalıyla değil.

Şimdi, onun için yeniden kanun...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Sayın Başkanım, şimdi tartışmaya girmeyelim ama zamanlama sıkıntılı. Bakın, biz seçim çalışmasına girmişiz. Siz salı sabahı dokuz buçuğa şey koyuyorsunuz. Biz salı sabahı Medîse yetişeceğiz diye bölgemizden ancak gelebiliyoruz. Yani müsaade edin de işte çalışmamız da lazım. Yani zamanlama şey, yoksa başka zaman olsa, biliyorsunuz, bütün toplantılara katılıyoruz ama buna katılamadık yani.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Bedrettin Yıldırım, buyurun.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli bürokrat arkadaşlarımız; şimdi, AK PARTİ hükümetleri döneminde tarımsal alanda onlarca yasal düzenlemeler yaptık ve her birisi hayati önem taşıyordu bunların ama bu son düzenleme, bugünkü görüşeceğimiz düzenleme bunlardan da daha önemli. Topraklarımızın paramparça olduğu bir süreçte bunların artık parçalanmasına fırsat vermemek çok önem arz ediyor; ben teşekkür ediyorum.

Bununla birlikte toplulaştırmayı da yine aynı şekilde beraber götürmemiz ve hız kazandırmamız da gerekiyor. Esasen, son yıllarda toplulaştırmada çok önemli gelişmeleri hep beraber görüyoruz ama binlerce parçaya bölünen topraklarımızın daha hızlı şekilde toplulaştırılması gerekiyor diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, Değerli Başkanım; Sayın Demiröz’ün Bursa’yla ilgili iki hususunu burada açıklamak gerekiyor çünkü yanlış bilgilendirmeyi, doğrusu, hem Bursalı hemşehrilerimiz hem de kamuoyu doğru bulmaz.

Bunlardan bir tanesi, Bursa'da kurulması planlanan test merkezi. Türkiye Standartlar Enstitüsü...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Sayın Yıldırım, ben Bakana sordum, size sormadım.

BAŞKAN – Müdahale etmeyelim ama lütfen.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Sayın Başkan, bize müdahale ediyorsunuz.

BAŞKAN - Siz de görüşlerinizi açıklayın Sayın Yıldırım, görüşlerinizi açıklayın.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Görüşlerimi açıklayayım.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ben Sayın Bakana sordum, cevap verir.

BAŞKAN – Tamam, Sayın Bakan yanıtlayacak...

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Şimdi, bu test merkezi, değerli arkadaşlarım...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – 1.500 kişi çalışıyor.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – ...şimdiye kadar Türkiye'de o bölgede, Kocaeli'nde ve Bursa'da 4 tane otomotiv fabrikası var, otomobil üretiyorlar ve bu otomobillerin testi İtalya'da Almanya'da yapılıyor. Bu test merkezi Türkiye için gerekliydi, Bursa'da kurulmasında da biz övünç duyuyoruz.

Esasen ben Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum. Bursa'da bu test merkezinin Karacabey Tarım İşletmesinde kurulması konusunda da bir kanaat oluşmuştu. Sayın Bakanımız bu konuda çok dik durdu, teşekkür ediyorum. Tarım İşletmesine işte bu tür sanayi kuruluşlarının girmesi doğru değildi...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Bedrettin Bey, Yenişehir'e yapılması da oldu mu yani?

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – ...ama Bursa'da, 27-30 organize sanayinin kurulduğu bir şehirde, takdir edersiniz ki böyle bir test merkezi için yer gerekliydi. Buradaki bir kısım mera arazisinde test merkezinin kurulması doğru bir şey.

Diğer yandan çimento fabrikasının kirliliği altındaki topraklarda, taşlık alanda 250 adet küçük sanayi işletmesinin kurulması da doğru bir karardır. Sayın Demiröz bu konuda çok büyük mücadele etmiştir, doğrudur, kurulmaması konusunda ama Bursa sanayi şehridir, Bursa'da milyonlarca insan da bu şekilde geçimini sağlamaktadır.

Ben teşekkür ediyorum. Bu çalışmalar da sürecektir ama topraklarımızı da korumaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Satışma var, satışmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Bir dakika... Ama hiç satışma yok. Lütfen.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Nasıl satışmadı? "İlhan Demiröz'e cevap veriyorum." dedi.

BAŞKAN – Gerçekten, şimdi bakın, arkadaşlar sırayla söz aldılar, lütfen.

Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Şimdi, Bursa'da bir rekabet var milletvekilleri arasında, bunu biliyorum.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Rekabet hiç...

BAŞKAN – Fakat sorunlarımız ortak. Onun için, siz dışarıya çıktığınızda çok güzel bir şekilde anlaşıyorsunuz. Ben onun da farkındayım.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hayır, cevap vermem lazım.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kılıç.

YUNUS KILIÇ (Kars) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, saygıdeğer Komisyon üyeleri ve kıymetli katılımcılar; tabii, tarım alanında dünyada gün geçtikçe ticari bir uğraş hâline gelen bir alan. Dolayısıyla, dünyada rekabetin en fazla yaşandığı ve tarımda da dünyada çıkışın arttığı bir dönemde özellikle verimli bir tarım uğraşı yapmak dünyada artık en önemli gerekliliklerden bir tanesi. Gıda güvenliği de buna bağlı, sürdürülebilir tarım uğraşınız da buna bağlı, çiftçinizi, üreticinizi dünyada koruyabilmeniz de buna bağlı çünkü artık Türkiye, eskisi gibi içine dönük, kendi ürettiğini sadece kendisi tüketen, dünyadan bir şey almayan, dünyaya bir şey satmayan bir ülke değil.

Dolayısıyla, rekabet edilebilir bir tarımsal uğraş yapılabilmesi, Türkiye'de aynı zamanda hem tarımın hem ülkedeki gıda güvenliğinin sağlanması hem de Türkiye'de hâlâ yüzde 23, yüzde 24 olan tarımsal uğraş içerisindeki üreticilerin korunabilmesinin ve şehirleşmenin kendi düzeni içerisinde ülkemize büyük sıkıntılar getirilmeden sürdürülebilmesinin yolu da buna bağlı.

Dolayısıyla bizim ölçek ekonomisini önceliklememiz gerekiyor, maliyeti önceliklememiz gerekiyor. Eğer maliyeti düşüremezseniz tarımsal üretimde ve uğraşta, sizin, ülkenizdeki üreticiyi koruma imkânınız yok çünkü Türkiye artık öyle sınırlarını

kapatabilecek bir ülke değil. Yani Dünya Ticaret Örgütü var, Avrupa Ortak Tarım Politikası var; sizin “Efendim, ben dünyaya her türlü malı satacağım ama dünyadan birtakım ürünleri alırken de şu gümrük duvarlarını koyacağım, şöyle fonlar koyacağım.” falan deme şansınız yok. Dolayısıyla dünyada ortak ticaret yapmak istiyorsanız oranın kurallarına uymak gibi bir zorunluluğunuz var.

Şimdi, bütün bunlar ortada dururken bizim kendi içimizde yapabileceklerimize bakmamız lazım. O da maliyeti düşük, sürdürülebilir bir tarım politikası ama bu arada çiftçiyi koruyarak, çevreyi koruyarak, doğayı koruyarak yapmamız lazım. Anayasa’ımızda 44’üncü madde toprak korumayı devlete bir yükümlülük olarak veriyor. Aynı zamanda, yine, Anayasa’ımızın 35’inci maddesi arkadaşlar, mülkiyet hakkının anca kamu yararı söz konusu ise kanunla sınırlandırılabilirliğini ortaya koyuyor ve yine Anayasa’ımızın 13’üncü maddesi temel hak ve hürriyetlerin ancak yine bir kanunla sınırlandırılabilirliğini ortaya koyuyor.

Demek ki bütün bu sürdürülebilir tarımı, ekonomik uğraşı yapabilmemizin ve toprağımızı da -aynı zamanda sizin de çok güzel ifade ettiğiniz gibi- koruyabilmemizin gereği olarak şu andaki meri kanunlarımızın bize sağlamadığı... Yani bunlar nedir? Türk Medeni Kanunu 2001 yılında ve Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu 2005 yılında çıkarılıyor fakat bizim bugün uğraştığımız sıkıntıların çözümüne cevaz verecek içeriği bulunmuyor yani bölünmeyi engelleyemiyor. Dolayısıyla bizim bunu engellememiz, bugüne kadar meydana gelmiş sıkıntıları da çözmeye yönelik bundan sonra hızlı tedbirler almamız gerekiyor. Evet, Sayın Bakanımız ifade etti, çok geç kalınmış. CHP’deki arkadaşlar da evet, çok geç kalınmış... Ama bu sadece AK PARTİ’nin içinde bulunduğu periyotta geç kalınmış bir şey değil yani cumhuriyetin kurulduğundan bugüne kalan bir geç kalınmışlık.

Dolayısıyla birileri 2/B’de olduğu gibi buna yiğitçe bir neşter atmaya karar veriyor. O yüzden son derece önemli, son derece, 40 milyon insanın -bakın, Sayın Bakan söyledi- içerisinde bulunduğu bir mevzu bu. Hani 2/B’de bir cesaretle yola çıktık; her ne kadar çok sıkıntılı süreçlerden geçtiysek de sonuçları ortada. 800 binin üzerinde hak sahibi var, 650 bini müracaat etmiş bu hak sahiplerinin yararlanmak için, yaklaşık 600 binine satışlar yapılmış ve bunun 480 binine neredeyse tapuları verilmiş. Demek ki çok ciddi bir süreç aşılmış ve ülkenin sıkıntılı bir süreci ortadan kaldırılmış.

Saygıdeğer milletvekilleri, aslında bizim bu kanunu herkesin beklentisi olan... Şekli, tabii ki içeriği yine tartışacağız madde madde ama önemli olan bunun felsefesi. Sıkıntıyı çözmeye yönelik önemli bir gayret. Her maddede herkes görüşünü ifade edecek ama bence genel olarak bakılması gereken: Evet, büyük bir sıkıntı vardır, ortadan kaldırılması gerekir, ekonomik uğraş hâline getirilmesi gerekir tarımımızın, çiftçimizin korunması gerekir.

Bu -dünkü toplantıda belki arkadaşlarımız bulunmadığı için Sayın Bakanımızın sunumundan biraz daha burada haberdar oldular- içeriği çok ince düşünülmüş, uzun süreçler harcanmış, hukuki boyutları incelenmiş ve açıkçası aynı zamanda tarım ve hayvancılıkla uğraşan ailelerden gelme insanlar olduğumuz için bizim de kafamızdaki birçok sıkıntıyı gidermeye matuf bir tasarı olduğunu açıkçası değerlendirmek gerekir.

Her maddede yeniden konuşmak üzere, görüşlerimizi belirtmek üzere, söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kılıç.

Sayın Demiröz, tekrar sisteme girdiniz ama bir satışma yok, tam tersine sizi onore etti Sayın Yıldırım, dedi ki...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Bir katkı yapayım...

BAŞKAN – Birkaç cümleyle, tamam.

Buyurun.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Ben “Oto test merkezi Bursa’da yapılmasın.” demiyorum ama nasıl ki tarım işletmeleri Karacabey’de Sayın Bakanın dik duruşunu överek söylüyorsunuz, bu alanda söylediğimiz alanda 2.600 dönüm alan ki daha yetmiyor, bir miktar daha alınacak, burası da tarımsal niteliği korunacak alanlar içerisinde. Yani burada yaptığınız zaman orada çalışacak kişi... Biz Yenişehir’de başka alanlar gösterdik ama maalesef...

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Uygun alan yok.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hayır, çok uygun alanlar var, yapılmadı. BESOB’la ilgili bir konuyu da özellikle söylemek istiyorum: O tarihlerde toprak kurulundaydım. 4 defa toprak kurulunda değişti ve bir tarım il müdürünün de Erzurum’a tayini çıktı. Arkadaşlar, yasa var, 5403 ortada. Yasa var ama onunla ilgili çok büyük bir baskı var. Oradaki sayısal üstünlük her zaman sivil toplum örgütünden gelen TEMA, Ziraat Mühendisleri Odası ve ziraat odalarının üzerinde. E, bu arkadaşlar ne kadar “Hayır.” derlerse desinler,

orada bu konular gerçekleşiyor. Eğer toprak kurulundan, tarım il müdürlüğünden olumsuz bir yazı alınıyorsa bu defa Tarım Bakanlığından alınıyor.

Şimdi, Sayın Yıldırım Bursa'daki çimento fabrikasıyla ilgili söyledi. Evet, biz çimento fabrikasıyla ilgili hem yargıya gittik... Ama Bursa'da, Nilüfer'de kurulan, İnegazi'deki çimento fabrikası, üzülerək söylüyorum ki, ÇED raporu veya oradaki büyükşehir ve şeylerden alınmadan direkt Ankara'da yapıldı, plan değişiklikleri Ankara'dan Çevre ve Şehircilik Bakanlığından yapıldı.

BAŞKAN – Lütfen toparlayın Sayın Demiröz.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Bir açıklama...

BAŞKAN – Lütfen... Şimdi, Bursalılar karşılıklı başladıysa, ondan sonra bu işin sonu gelmez.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Bir düzeltme yapacağım Başkanım.

BAŞKAN – Tamam, çok kısa.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Ben Sayın Demiröz'e teşekkür ediyorum yani duyarlı arkadaşımız hakikaten ama hadiseleri farklı yönler'e çekmesini doğru bulmuyorum.

Bursa tarım sektöründe ne kadar önemli bir şehrimizse sanayi sektöründe de önemli bir şehir. Bursa'da sanayi geliştiğiçe milletin gözü Karacabey Tarım İşletmesine dikiliyor. "Orada bize yer verilsin." Bir şekilde, Bursa'nın ihtiyaç duyduğu alanları da üretmemiz lazım.

Burada belirtmek istiyorum: BESOB tarım arazisi değil, Bursa Çimento Fabrikasının kirliliği altında hiçbir üretim yapılmayan bir alandı. Eğer orayı kullanmasaydık belki de BESOB gidip ovanın bir başka yerinde bu işletmeyi kuracaktı. Esasen Bursa'nın ovası yıllar önce tüketilmiş, bizim dönemde korunmaya çalışılıyor. Yeterince korunuyor mu? Yeterince korunduğunu söyleyemem ben.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Çok değerli üyeler, şimdi tasarı üzerinde söz isteyen sivil toplum kuruluşlarımız var.

İlk olarak Sayın Mahir Gürbüz, TEMA Vakfından.

Yalnız, sivil toplum kuruluşları, Mahir Bey, Lütfen yani kısa ve öz olsun çünkü daha geneli üzerindeyiz. Biraz öz olarak konuşabilirsek sevinirim.

Buyurun Sayın Gürbüz.

TEMA VAKFI TEMSİLCİSİ MAHİR GÜRBÜZ – Sayın Bakan, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TEMA Vakfı adına saygılarımı sunuyorum.

Bir özel durum nedeniyle bana özel hoşgörü göstermenizi diliyorum. Sebebi şu: Bugün yürürlükte bulunan 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun orijinal metnini TEMA Vakfı hazırlamıştır, Bakanlığımıza 2000 yılında sunmuştur. Sayın Sami Güçlü, Sayın Mehdi Eker'in çabaları sonucunda yasalaşmıştır. Dolayısıyla bu yasa da yapılacak bir değişiklik bize TEMA olarak özel bir sorumluluk yüklüyor. Bu ciddiyetle, bu sorumlulukla konuyu inceledik. Sizi fazla yormadan, zamanınızı da kötüye kullanmadan bitireceğim.

Önce bir görev yapayım. Ben 1988'den beri bu komisyona gelip gidiyorum. Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı olarak geldim, TEMA adına geldim ama ilk kez –Lütfen yanlış anlaşılmasın, iltifat sayılmasın- bir Sayın Bakanın anlaşılması da çok kolay olmayan bir konudaki bir tasarımı bu kadar içtenlikle kavramasından, anlatmasından, içselleştirmesinden büyük mutluluk duydum. Bu Bakanlıkta uzun yıllar hizmet vermiş bir adam olarak mutluluk duydum, bir meslek insanı olarak mutluluk duydum. Umuyorum, bütün çabalarda Sayın Bakanın bu ilgisi devam eder.

Şimdi, çalışmanın Bakanlık bölümüne katıldık taa beş yıl önce. Arkasından, iki yıl önce, Esenboğa Büyük Anadolu Otelindeki çalışmasına katıldık, görüşlerimizi yazılı olarak sunduk, sözlü olarak sunduk. Şu andaki tasarıda bu görüşlerimizden önemli ölçüde yararlanılmış olduğunu da görmenin mutluluğu içerisindeyim. Birkaç konuda, tasarının amacına katkı niyetli önerilerimi aktarmak istiyorum.

Arkadaşlar, gerekçe haklı ama bu tasarıyla Türkiye tarımını kurtarırsınız gibi bir vehim içine girmeyelim. Yani, metinde "Verimli ve üretken işletme olmadan tarım gelişemez." deniyor. Doğru, fakat verimli ve etkin, üretken işletme de sadece miras

hükümleri değişikliğiyle sağlanamaz, çok yönlü bir süreçtir bu; toplumsal, ekonomik nitelikli bir sürü başka süreçleri gerektirir. Dolayısıyla, bu kanunun çıkması yetmez, bu kanunun amacına, verimli ve üretken tarım işletmesi yapısına kavuşmak için başka anlayışlarla desteklenmesi gerekiyor, onları da birkaç madde hâlinde söyleyeceğim.

Şimdi, ister istemez, bu yasanın uygulanmasında kırsal alanda açık iş gücü çıkacak. Bu iş gücüne kırsal alanda istihdam mı sağlayacağız, bu iş gücünü kentlere taşıyıp varoşlarda yeni sorunlara mı yol açacağız? Ciddi bir sorun. Zorunlu ama ciddi bir sorun. Acaba kırsalda tarım dışı istihdam anlamında yeni senaryolar geliştirebilir miyiz? Kırsal kalkınma anlamında, tarım dışı. Acaba, sadece mirastan kaynaklanan sorunu çözersek sorun çözülür mü yoksa daha kapsamlı bir arazi düzenlemesi çabasına ihtiyaç var mı Sayın Bakanım? Yani, bu ülkede hazine arazileri var, kullanılıyor, hazine arazileri var, kullanılmıyor; cüce işletmeler var, ister istemez tasfiye oluyor, büyük işletmeler var, verimli çalışmıyor, ekonomik çalışmıyor. Öyleyse, acaba bu yasadan sonra bir arazi düzenleme reformu gibi bir anlayışı gündeme getirebilir miyiz? Belki bir arazi edindirme ofisi gibi bir birim kurarak... Alıcılar ve satıcılar arasında aracılık yapmak, cüceleşmiş tarım arazilerini gerekirse kamulaştırmak, verimsiz büyük arazilerin optimuma yönelmesi için gerekirse özendirici tedbirler almak ve benzeri hizmetleri yapacak bir arazi edindirme ofisi ya da arazi ofisi türünden bir yapıya ihtiyaç var. Çünkü biz bir yandan küçükleri optimuma doğru büyütürken büyükleri de optimuma doğru çekmek zorundayız. Belki cüceleri de -sözüm çok siyasi değil ama- tasfiye etmek zorundayız çünkü o yapıdan verim çıkmıyor, üretim çıkmıyor, nitelik, terk ediliyor.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Toplulaştırma...

TEMA VAKFI TEMSİLCİSİ MAHİR GÜRBÜZ – Dolayısıyla, toplulaştırma da bunun bir unsuru Sayın Yıldırım ama daha kapsamlı bir arazi düzenleme reformuna bir ihtiyaç var. Gerekirse ayrıntıyı ilgili arkadaşşıma daha sonra arz ederim.

İkincisi: “Yeni yoksul kitleler yaratılır mı?” diye bir kaygı içindeyiz. Yani, daha fazla küçülmemek doğru, işletmeleri büyütme çok doğru, işletme sayısını artırmak çok yerinde, tarım nüfusunu azaltmak çok yerinde, hepsi doğru, doğru ama açığa çıkan, arazisiz kalan, dolayısıyla az da olsa gelirden mahrum olan kitleyi ne yapacağız? Bu anlamda bir çözüm bulmak kolay değil ama adam gibi üretici örgütlenmesi yapısı Türkiye’de kurulursa, bugün tarıma yük olduğu söylenen, aslında örgütlenme hâlinde verimli çalışacak küçük işletme yapısının ekonomik kılınması mümkündür. Ben bu yasanın amacına ulaşması açısından, daha sonra bütün üreticileri, ekonomik ve demografik anlamda temsil edebilen bir ciddi üretici örgütlenmesi reformuna ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Bununla radikal bir toplulaştırmayı beraber götürürsek sanırım amaca daha yaklaştığımız olabiliriz.

Bir nokta daha var onu da arz edeyim Sayın Başkan, Sayın Bakan özür diliyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım çok güzel anlattı, 59 dekar, doğru; yüzde 65’i 50 dekarın altında, doğru. Ben bir hesap yapmıştım, o yüzde 65’in ortalama büyüklüğü ne kadar biliyor musunuz? 18 dekar. Şimdi bir tanım getiriyoruz: “Asgari tarımsal arazi büyüklüğü.” Alt sınırlarını koymuşuz. Bir de “asgari tarımsal işletme büyüklüğü” bu da başka bir kavram ama bu kanunda yok. Asgari tarımsal arazi büyüklüğüyle ilgili, kanunda en az alanları belirlenmiş fakat asgari tarımsal işletme büyüklüğüyle ilgili kanuna bir şey koyulmamış. Merak ediyorum, neden?

Şimdi, 59 dekarı yetersiz görüyoruz, doğru, bir de 5-6 parça bu arazi, o da doğru. Bu yapıyı bile ekonomik bulmuyorsak, demek ki asgari büyüklük en azından bu kadar olacak. Peki, kitlenin, yani işletmenin yüzde 65’i ortalama 18 dekarsa nasıl olacak? Acaba biz işletmenin yüzde 65’ini -bu asgari işletme büyüklüğü ve de asgari arazi büyüklüğü anlayışını uygularsak- kapsam dışı mı bırakacağız? Bunun cevabını yeterince bulamadım tasarıda, bu önemli.

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Bakanım.

TEMA VAKFI TEMSİLCİSİ MAHİR GÜRBÜZ – Bitti Sayın Başkanım, özür diliyorum.

Bir de “tarımsal işletmelerin sınıflandırılması” deniyor ama yeterince açıklanmamış. Yani, küçük işletme, orta işletme, büyük işletme diyebilirsiniz büyüklüğe göre. Üretime göre, bitkisel üretim işletmeciliği dersiniz, hayvancılık işletmesi dersiniz; tarla, ziraat işletmesi dersiniz; bağ, bahçe işletmesi dersiniz. Dolayısıyla, biraz açmak lazım o işletme sınıflamasını, belki arazi büyüklüğüne göre sınıflandırma demek lazım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Cevap vermek istemiyorum ama önergeyle düzeltiliyor onlar, endişeniz gideriliyor, merak etmeyin.

TEMA VAKFI TEMSİLCİSİ MAHİR GÜRBÜZ – Sayın Bakanım iyi niyetle öneride bulunuyorum ben, eleştirmiyorum zaten.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Ben de onu diyorum.

TEMA VAKFI TEMSİLCİSİ MAHİR GÜRBÜZ – Tamam.

Bir de terminolojik sorunu giderelim, birbirimizi konuşurken anlayalım. Bir yerde “toprak kaynağı” diyoruz, bir yerde “toprak varlığı” diyoruz. Arkadaşlar, ben bu işle çok uğraşan bir adamım. Toprak kaynak değildir, toprak varlıktır, arazi kaynaktır. Bu ikisini lütfen birbirinden ayıralım. Örneğin “tarımsal arazi büyüklüğü” diyor. Oysa bu ülkenin 5400 sayılı Kanunu’nda “tarım arazisi” diyor. Ya “tarım arazisi” diyelim hepsine veya hepsine “tarımsal arazi” diyelim. Dolayısıyla, arkadaşlara gerekirse ben katkıda bulunabilirim süreçte. Terimler arasında bir birlik olması anlayış birliği açısından yararlı.

Ben teknik bir yasadan dolayı tekrar Bakanlığımızı kutluyorum. TEMA olarak da biz, ülkesine sorumluluk duyan bir örgüt olarak sorumlulukla gereken katkıyı her zaman yapmaya hazırız.

Söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gürbüz.

Söz talebinde bulunan Doçent Doktor İlhami Bayramın, Ziraat Mühendisleri Odası adına.

Buyurun Sayın Bayramın.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI TEMSİLCİSİ İLHAMİ BAYRAMIN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, öncelikle, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Yasası çerçevesinde yapılması istenilen değişikliklerin bu arazi büyüklükleri konusunda gerçekten biz de yapılmasını istiyoruz. Teknik detaylar hakkında bir iki küçük önerimiz sonradan olacak fakat ben çok kısa konuşacağım. Sayın Bakanımızın dediği gibi, anlaşmalı hâldeki dört şart, sonra anlaşma yoksa ki üç veya dört seçenek, bunlar çok güzel ama tek bizim tereddüt ettiğimiz şey, tarım tek başına üretim değildir, çok sosyolojik bir olaydır. Halkımız, bu işlerle uğraşan diğer taraf ne yapacak? Yani, araziyi alanı, tamam, onlar için kolaylaştırıcı her şeyi yapıyoruz fakat yıllardır annesinden babasından gördüğü usulle tarım yapan, geçinen bu insanlar nereye gidip ne yapacak? Bu konuda tedbirlerin de alınması gerektiğini düşünüyoruz. Bu konularda da ilaveler yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Bir de tek başına burada bütün sayın milletvekilleri ve diğer konuşmacılar söyledi, Mahir Bey de söyledi, maalesef bu yasanın can alıcı bazı noktaları var. 11’inci, 14’üncü, 15’inci ve 16’nı maddeleri Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Yasası’nın, büyük ovaların belirlenmesi, erozyonun önlenmesi, tarımsal arazi varlığımızın belirlenmesi yani detaylı toprak etüt-haritalama çalışmalarının yapılması. Bunlar yapılmadan, biz, bu veri tabanına sahip olmadan ne toplulaştırmada başarılı oluruz ne de arazi kullanım planlarında. Bu yasanın gerektirdiği bu yapılanmayı muhakkak yapmamız gerekir. Bu nedenle, ben Bakanlığın 25 değil 200-300 tane sıfır, bakın, yeni mezun olmuş ziraat mühendisi, toprak bölümü mezunu kadrosu almasını... Ve bizim bu konuda çalışan 15-20 tane hocamız var Türkiye’de. Bizim elimize bir sene verin, arazi deneyimiyle biz bunları eğitelim, Bakanlığın sizin bütün bu sorunlarınızı çözeceğine inanıyorum. Yani, kadroya 25 tane değil, 200 tane-300 tane alın, bu sorunu çözün ve 11, 14, 15, 16’nı maddeler de çözüldüğü zaman bu yasa çok daha aktif olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bayramın.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, Sayın Bakanımıza bir sürü sorular geldi, geneli üzerinde soruları yanıtlamak üzere Bakanımız Sayın Mehdi Eker’e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben bütün Komisyon üyelerimize de, sivil toplum kuruluşları ve oda başkanlarımıza da çok teşekkür ediyorum. Aslında, yapılan konuşmalarda kanunun özüne, tasarının özüne ait bir ihtiyacın olduğu, bunun çok gerekli olduğuna dair şahsen ben bir ortak düşünce gördüm, bir ortak tasavvur gördüm, beni çok sevindirdi. Sayın Yılmaz’ın özellikle vurguladığı, bu, gerçekte bir siyasi mesele olmanın dışında bir tek siyasi partiyi ilgilendiren bir mevzu değil, bu bir millî mesele, Türkiye’nin bütün vatandaşlarını, Türkiye Cumhuriyeti’nin bütün mensuplarını, bütün milletimizi ve bekasını ilgilendiren bir konu.

Ben notlar aldım arkadaşlarımızın işaret ettiği sorularla ilgili, gerek bu tasarı çerçevesinde gerek tasarı dışında, tasarıyla ilgili olmayan konularla ilgili, sordukları sorularla ilgili. Onlara, müsaade ederseniz, biraz, çok kısa bir şekilde de olsa değinmek istiyorum.

Sayın Özbek’in, aile malları ortaklığı ile ilgili söylediği husus... Şimdi, Medeni Kanunu’ muzun 373 ve devamı maddelerinde bu tabir, tanım var, düzenlenmiş. Noterde bir aile malları ortaklığı sözleşmesi yapılıyor. Hissedarlar miras bırakanın arazilerini veya isterlerse -yasaya uygun mevcut uygulamayı söylüyorum- ek arazi eklemek suretiyle, başka mal da koymak suretiyle bir sözleşmeye bunu dâhil edip bu sözleşmeyle bir ortaklık kuruyorlar. Bu hissedarların hepsi el birliği şeklinde işletmeyi yönetebilir veya bir mirasçıya

da yönetimini devredebilirler. Ortaklar eşit hakka sahip, işletmenin gelirlerini paylaşırlar, paylaşımın nasıl olacağı sözleşmede belirlenir, kimse payını satamaz, hissedarlara satabilirler kendi aralarında, mirasçılar işletmeye birlikte sahip oluyor ama mülkiyet tek başına kimsenin değil. Şirketten farkı, şirket tabii tüzel kişilik aynı zamanda, bu tüzel kişilik bu manada değil, aradaki fark bu.

Şimdi, tabii, mirasçılar sayıca çok fazla olursa diye yine soruldu. Tabii, onların zaten şu hâlihazırda bir meri mevzuatı var. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki süreyle ilgili -ben onu sunumumda arz etmeye çalıştım- iki yıllık bir süre veriliyor, onlar da toplulaştırma dâhil, kamulaştırma... Maliye Bakanlığıyla bu çerçevede düşündüğümüz, daha doğrusu öngördüğümüz birtakım hususlar var, onlarla birlikte onlar da çözülüyor. Üçüncü kişilere bunlar değil ancak anlaşılmazlarsa, toplu olarak kendi aralarında bir başka şahsa araziyi satabilecekler; onu özellikle ifade etmek istiyorum.

Bir hususu daha ifade edeyim, dün tabii biz Sayın Başkanımızla görüşmüştük, ben tüm Komisyon üyelerimize bir sunum yapayım istedim Komisyon toplantısına gelmeden önce. Tabii, malum, arkadaşlarımızın, herkesin siyasi çalışmaları var, bir de seçim ortamı, herkes gelemeydi. Yalnız biz o sunumu bütün üyelerimize mail attık, onun da bu arada bilgisini arz edeyim. Bütün üyelerimizin hepsine, o benim dün yaptığım sunum Komisyonun gelen üyelerine, diğerlerine de mail atıldı.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Hani, bize gelmedi Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Onu şimdi söylerler arkadaşlar yani temin edilen mail adresine atıldı. Bu bir bilgi yani oraya da bakılabilir ama ben zaten o sunumun bir özetini deminki giriş konuşmamda, Sayın Başkanın verdiği söz üzerine aslında oradaki sunumu o şekilde anlatmaya çalıştım.

Sayın Özkan'ın "Köy Hizmetleri kapatıldı ve bu toplulaştırma vesaire işleri de bundan dolayı aksadı." gibi bir ifadesi oldu. Şimdi, Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; önce şunu söyleyeyim: Tabii ki taş taş üstüne koyandan Allah razı olsun, hangi dönemde kim yapmış olursa olsun bu milletin sonuçta bir ferdi, bir kurumu, bir müessesesi. O konuda Köy Hizmetlerinin de muhakkak surette çok kıymetli, çok değerli çalışmaları oldu. Ama, şunu söyleyeyim: Toplulaştırma bahsinde, 1961 yılından 2002 yılına kadarki kırk bir sene içerisinde Köy Hizmetleri... Biliyorsunuz, 84'ten itibaren Köy Hizmetleri kuruldu, onun öncesinde Yol, Su, Elektrik Genel Müdürlüğü ve Toprak İskân Genel Müdürlüğü var, Toprak Su Genel Müdürlüğü var, o tür genel müdürlükler var. Onlar marifetiyle toplam yapılan toplulaştırma 450 bin hektar, kırk bir yılda toplam yapılan 450 bin hektar yani yılda 10 bin küsur hektara tekabül ediyor, bir yılda. Size şunu söyleyeyim: 2003 tarihinden sonra, Türkiye'de hâlihazırda bizim başlattığımız ve bitirdiğimiz toplulaştırma alanı 4 milyon hektar, başladık ve bitirdik. 2,5 milyon hektar alanda şu anda çalışma yapılıyor, etti 6,5 milyon hektar.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ne kadar daha yapacağız Sayın Bakanım?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Şöyle: Türkiye'nin toplam toplulaştırılacak alanı 14 milyon hektar yani toplulaştırma şu mevcut tekniklerle ve arazi yapısına uygun hâliyle... Biz şu anda yılda 1 milyon hektar planlıyoruz, 1 milyon hektar ilave her yıl ve kaynak temin edilmesi hâlinde... Tabii, bu toplulaştırmanın şöyle bir meselesi var, onu da söyleyeyim: Burada bir icbar yok yani bir kanuni dayatmayla, zorlamayla falan bir şey yok. Bu toplulaştırma aynı zamanda gönüllülük esasıyla, bir başka sosyal sorun meydana getirmeden... Hepimiz hassasız bu konuda, demin Sayın Yılmaz da söyledi, diğer arkadaşlarımız da söylediler, biz ona da hassasiyet gösteriyoruz. Dolayısıyla, bazen öyle bir şey oluyor ki biz toplulaştırmayı yapıyoruz, mesela 50 tane köy var, bir köyün bir tanesinden bir kişi diyor ki: "Yok kardeşim, ben bunu kabul etmiyorum. Benim arazimin şurası şöyle oldu, burası böyle oldu." falan itiraz ediyor. Bunu aylarca ikna etmek zaman kaybına sebebiyet verebiliyor ama yani, Sayın Özkan, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün kapatılmasının bu manada toplulaştırma hizmetlerine bir zararı, olumsuz etkisi olmadı, rakamlar ortada yani onu söyleyeyim.

İki, 2011'den bu yana -sizin özel sorduğunuz soruyla ilgili söylüyorum- arazi toplulaştırması çalışmaları artık illerinden yürütülüyor yani diyelim ki Burdur artık Aydın'a bağlı değil. 2011'de bakanlıkta -biliyorsunuz- reorganizasyon oldu, ondan sonra biz her ilde, il tarım müdürlüğü bünyesinde bu konuyla ilgili birim tayin ettik ve onlar kendi illerindeki toplulaştırma çalışmalarını sürdürüyor. Şimdi, Toprak Koruma Kanunu... Yine Sayın Özkan söyledi "Biz işte topraklarımıza sahip çıkmıyoruz, işte Toprak Koruma Kanunu'nu çıkardık ama işte şu şekilde oluyor, bu şekilde oluyor." gibi. Şimdi, size şu ifadeyi kullanmak istiyorum: 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu çıktıktan sonra müracaat edip de izin almayan yani tarım arazisi dışına çıkarılma isteğiyle, talebiyle müracaat yapıp da izin verilmeyen arazi miktarı 500 bin hektarın üzerinde. Yani, eğer bu kanun çıkmasaydı, 5403 sayılı Kanun çıkmasaydı biz 500 bin hektar arazi daha -yani 5 milyon dönüm demektir- 5 milyon dönüm tarım arazisini daha kaybetmiş olacaktık. Bu 500 bin hektarın üzerinde bunu koruduk. Şimdi bu kanunda mesela çok doğru bir şey yaptık o kanunla ilgili, bu tabii yüce Meclisin çıkardığı bir kanun. Mesela, illerde toprak koruma kurulları oluşturuldu ve toprak koruma kurullarında TEMA gibi yani varlığını

toprakların korunmasına adanmış, bu uğurda çalışan STK'lar da oranın doğal üyesi. Dolayısıyla, yani sadece bir kamu kurulu, kamu idarelerinin, dairelerinin temsilcilerinin katıldığı bir birim değil, onu da ifade etmek istiyorum yani önemli bir husus.

Burada, Burdur'da yine arazi toplulaştırılmasıyla ilgili iki proje tamamlandı, iki proje devam ediyor. Burdur Gölhisar'dakinin de ihalesi yapıldı, 35 köy ve 34 bin hektar arazi toplulaştırma alanında.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Sayın Demiröz'ün bahsettiği hususlarla ilgili, Gemlik'te sınır kontrol noktası kurulması hususu: Sayın Vekilim, limandan yapılan ithalat sayısı işlem sayısı ve altyapı dikkate alınarak belirleniyor. Eğer bir kullanılmayan tabii kapasite oluşması veya atıl personel yaratılması da oluşmamalı yani buna da dikkat ediyoruz. Çünkü, yani, belirli sayıda, belirli miktarda mutlaka bir işlem olması, bir talep olması, orası için başvuruların olması gerekiyor. Altyapının sağlanması yani yer temini başta olmak üzere ve talep olması durumunda biz bu talepleri değerlendiririz, onu da söyleyeyim. Yani, zaten bu size özel söylediğimiz bir şey de değil. Bugüne kadar bunun yapılmamasının sebebi bu söylediğim hususlarla alakalı.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Gemlik'te şu anda gıda maddeleri ithal ediliyor efendim yani her şey dört yıldır biten Gemlik Limanı'yla, diğer konuyla... Gemlik'ten alınarak Bandırma'ya gidişini soruyorum, benim söylemek istediğim o. Yani, Gemlik'ten alınıyor, neden alınıyor?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Şimdi, ben de size onu söylüyorum.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) - Ama her şey şimdiye kadar dört dörtlüktü. Bandırma yeni, Bandırma'da konteyner de yok ama Bandırma'ya bu özel olarak gidiyor yani onun altındaki şeyleri söylemiyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Yok yani o altyapıyla, işletmeyle vesaire... İsterseniz o noktada sizi detaylı bilgiyi ayrıca verelim.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) - Tamam, peki.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Şimdi, demin sizin söylediğiniz ortalama işletme büyüklüğü meselesi, 5,9, 30 milyon parsel meselesi, bizim...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – 1991'deki...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) - Şimdi söyleyeyim, bakın, 1950 yılında 7,7 hektar ortalama, 1980 yılında 6,4 hektar, 1991'de 5,9 hektar, 2001'de 6,1 hektar. Bunlar TÜİK'in rakamları.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) - Evet, ben de onu soruyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Müsaade edin, ben de size bir şey söylüyorum.

Biz ise çalışmayı şu şekilde yaptık, yakın bir geçmişte iki çalışma yaptık: Bir, 2007-2009 arasında Türkiye'nin bütün tarım arazilerinin tamamını 2,5 2,5 metre karelik alanlarla çarpmak suretiyle 528 milyon data kullandık. Toprak, topoğrafya, iklim vesaire havza ile ilgili bir çalışma yaptık, bilgisayara bunları yükledik. Artı, uydularla yaptığımız, İstanbul Teknik Üniversitesiyle yaptığımız bir projeye uydu görüntülerinden tespit ettiğimiz 30 milyon parsel var, tarım arazisi, 30 milyon. Bu esnada yaptığımız çalışmada bizim tespitimiz, bunun hâlihazırda 5,9 hektar olduğu yönünde. Sonuçta bu bir kabul yani ha TÜİK'in rakamı olmuş 1991'deki 5,9 veya 2001'deki işte 6,1, biz 2014 yılındayız. Dolayısıyla, 2001...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – 2014'teyiz, 1991'e göre yapıyoruz Sayın Bakan.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Efendim, ben de diyorum ki size Sayın Demiröz: Bizim 2011 yılında yaptığımız tespit 5,9, biz bunu uydularla tespit ettik. 30 milyon parselin tamamını tek tek numaralandırdık, dijital ortama aktardık. Bugün herhangi bir çiftçinin sahip olduğu herhangi bir parselin numarasını biz bilgisayara girdiğimizde Türkiye'nin hangi ilinde, hangi ilçesinde, hangi köyünde hangi topoğrafyaya sahip yani denizden yüksekliği ne, eğimi ne kadar, doğruya mı bakıyor, batıya mı bakıyor, bütün bunların verilerinin tamamını biz bilgisayarda zaten tespit ettik, ölçümünü de yaptık. Dolayısıyla, bizim ölçümümüz 5,9 hektar bugün, onu söylüyorum. Yani, 2001'deki rakam alınmış değil veya 1991'deki rakam alınmış değil, onu demeye çalışıyorum.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Değil, tamam, onu anladım.

Bir de şeyi sormuştum: 2011 tarım sayımı yapıldı mı? Yapıldıysa sonuçları ne? Yoksa yapılmadı mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Bu yıl yapılıyor.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – 2011'de yapılması gerekirken bu yıl yapılıyor.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – TÜİK’le birlikte bu yıl içerisinde yapılıyor. Hatta sahada elemanların eğitimi falan da yapıldı, biz destek veriyoruz TÜİK’e, TÜİK yapıyor.

Sizin yine söylediğiniz, bugün bir gazetede yayınlanan bir husus, Yalçın Bayer Bey’in Toprak Mahsulleri Ofisi... Şimdi, Değerli Vekilim, buna zaten tektip gönderildi, önce onu söyleyeyim yani bu tamamen asılsız. Söz konusu ihaleyle ilgili yerli ve yabancı 129 firmaya bildirim yapılmış, süre yirmi yedi gün. Daha önce bu tür konularla ilgili mesela çok daha yüksek miktardakilere bile daha az süre verilmiş. Dolayısıyla, işin teknik tarafı, sadece özü bu. İddia asılsız, 129 firmaya çağırısı yapılmış ve verilen süre de yirmi yedi gündü. Mesela, bu yirmi yedi gün az mıdır çok mudur? 2011’de 300 bin ton ekmeclik buğday alınmış, yirmi beş gün süre verilmiş. 2013’te 200 bin ton arpa ithalatına yirmi altı gün süre verilmiş. Burada da yükleme süresi verilmiş, burada 100 bin ton alınıyor, buna da yirmi yedi gün verilmiş. Dolayısıyla, söylenen doğru değil, iddia doğru değil; kendisine de, o zatın köşesine de bu tektip metni gönderilmiş.

Sizin “İllerde toprak koruma kurulları izin vermezse Bakanlık izin veriyor.” şeklinde bir ifadeniz oldu. Değil.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Yaşadığımız için söylüyoruz Sayın Bakan, örnekleri verdik.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – İşte, ben de size bir şey söylüyorum.

İl toprak komisyonunda izin verilmeyen mutlak tarım arazisine Bakanlık tarafından hiçbir şekilde izin verilmiş değil. Bak, il toprak komisyonunda izin verilmeyen mutlak tarım arazisine Bakanlık tarafından bugüne kadar hiç izin verilmemiş. Bana şimdi ilgili arkadaşlarımızın verdiği husus bu.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Size yine özel olarak hangilerinin olduğunu ben bilgi olarak ileteceğim.

Bir de bizim Güney Marmara zeytin prim desteği var Sayın Bakan, ne düşünüyorsunuz? Nisanda prim destekleri verilecek.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Sayın Demiröz, lütfen yani... Konulara...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ne demek? Soru soruyoruz Başkanım ya!

BAŞKAN – Tarımsal konuları konuşacaksak burada bu tasarıyı çıkaramayız. Lütfen...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – O zaman hiç çağırma bizi, gelmeyelim. Sayın Bakana soru sormuştuk.

BAŞKAN – Ama, gelirim de yani tamam... Cevabını verecek ama lütfen... Ama, sakın olun lütfen.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ama, tamam... Ne diyoruz? Karşılıklı konuşmuyoruz ki.

BAŞKAN – Sakın olun, gündeme gelin lütfen.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Allah, Allah!

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

Lütfen...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Sorumuza yanıt arıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Yanıt da, tamam, yani, her zaman gel, arka odada söyle Bakana, hepsini yanıtlasın. İstedğin yanıtını her zaman alırsın. Yalnız, burada bir tasarı görüşüyoruz. O zaman tarımsal konuları görüşeceksek tamam... Ondan sonra tasarıyı çıkaramayız.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – O zaman çağırın bizi başka gün.

BAŞKAN – Tamam, hayhay...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Tamam, öyle deyin. Sayın Bakanla konuşmayalım.

BAŞKAN – Tamam. Sakın olun... Lütfen...

Buyurun Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Erdoğan’ın söylediği husus: Yani, işte, Adıyaman’da Tut ilçesinde zaten işte şey bu kadardır... Şimdi, değerli vekilim, bir arazi belirlendi, yeter büyüklükte, yeter gelirli arazi büyüklüğü, bunu biz, burası için, bir yeni bölünmeyi engellemek için bir limit belirliyoruz. Mevcut durum, zaten eğer düşükse, çok küçük bir araziye orada ayrıca bir bölünme zaten olmayacak; anlatabildim mi. Yani, zaten çok küçükse sorun yok. Biz, üst limiti şu manada belirliyoruz: Bir gelirin 4 katı en az yıllık bir gelir getiriyorsa, onun altına hiçbir şekilde bölünmeyecek demektir. E zaten sizin söylediğiniz 2 dekar, 3 dekar, 5 dekarlık bir şeyin zaten bölünmesi söz konusu değil. O zaman, yeni durumda, bunların yeni şartlara ya anlaşma hâlinde sunduğumuz dört seçenek veya anlaşma olmaması hâlinde de yine üç veya dört seçenekle zaten bundan sonraki süreç devam edecek.

Sayın Şafak'ın patates siğiliyle ilgili söylediği husus. Tabii, biliyorsunuz siğil hastalığı, o bölgede yaklaşık yirmi sene o ürünün ekilmemesini gerektiriyor çünkü ekildiği takdirde o ürüne hastalık bulaştırma riski var. Bu, geçmişte yani ta 90'lı yıllarda karşılaşılan bir sorun ve ondan sonra birtakım tedbirler, kültür tedbirleri alınmış. Biz de Hükümet olarak, buradaki vatandaşımız, hani özenip de "Ya, patatesin geliri yüksek. Ben patates ekmezsem buraya buğday ekmem lazım. E, buğday ekersen de işte, bunun geliri düşük, dolayısıyla ben, hani, acaba yapsam ne olur canım, bundan da bir şey çıkmaz." deyip kaçak göçek patates ekimine girerse siğil hastalığı riskini artırmışın diye biz "telafi edici ödeme" dediğimiz bir ödeme yapıyoruz. Dekar başına, mesela, diyelim buğday ekiyorsa, aradaki farkı ödüyoruz. Buğdayda, 149 TL dekar desteklerle birlikte net geliri yaklaşık 81 TL'ye gelecek şekilde bir para veriliyor. Üç yılda bir, patates siğili için, dekar başına 110 TL üç yılda bir ödeniyor, yılda 36,8 TL bir gelir oluşturacak şekilde kendisine veriliyor. Bizim patates siğili tespit ettiğimiz toplam 160 bin dekar alanda, 2014 yılında, bu alanlarda yağlı tohumlu bitkiler yetiştiren çiftçilere yüzde 50 fazla ilave destek öngörüyoruz. Ayrıca, meyve bahçesi tesis edenlere de aldıkları desteklere ilaveten yüzde 50 daha destek verilecek. Patates siğiliyle ilgili, tabii, burada arazinin satımı vesairesi o zaten öngörülen kanundaki şekliyle alakalı; bölünme zaten olmayacak yani bunun patates siğili olması veya başka bir ürün olması... Sadece, siğil olan alanlarda bir kültür tedbiri alınıyor. Yani, deniyor ki: Arkadaş, sen buraya patates ekmekte ısrar edersen bu siğil hastalığı toprağa bulaşır ve ondan sonra sizin aldığınız bütün ürünlere zarar verir; bunu da yapmayın. Siz oraya, bizim alternatif ürün listemiz var, o ürün listesini koyun, alternatif üründen elde edeceğiniz parayla patates arasındaki farkı biz bir şekilde, en azından bir kısmını, hesaplıyoruz ve üreticiye destek olarak ödüyoruz. Bugüne kadar uygulamamız bu. Bundan sonra da bu, bu şekilde devam edecek.

Elektrik, sulamayla ilgili Bakanlar Kurulunda bir şey var. Onların kapatılmasıyla ilgili galiba bir karar vardı. Orman ve Su İşleri Bakanlığımız o işi gündeme getirdi, iki yıl süre veriliyor. Dolayısıyla o konuda bir şekilde idare ediyor.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Seçimler sonuna ertelenir, siz ona takılmayın!

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Şimdi, Sayın Yılmaz'ın ifade ettiği hususlar vardı. Tabii, bir millî mesele olduğunu biz de kabul ediyoruz, biliyoruz. Elbette ki bu söylediklerim, tabii, TEMA Vakfımızın temsilcisi Mahir Bey'in söyledikleriyle de aynı zamanda ilişkili. Şimdi, biz, tabii, bu kanun tasarısıyla, tek başına, Türkiye'nin bütün sorunlarını çözme iddiasında değiliz ama biz şunu söylüyoruz: Türkiye'deki tarım sektörünün en büyük sorunu verimlilik. Verimliliğin en büyük nedenlerinden birisi, daha doğrusu verimsizliğin en büyük nedenlerinden birisi aşırı derecede bölünmüş olma, bunun yarattığı problemdir. Bu tasarıyla biz bunu öngörüyoruz yani en azından bu alanı biz bir teminat altına alalım, hiç değilse, tabiri caizse, zararın neresinden dönülürse kârdır mantığıyla hareket edelim çünkü başkaca... Hani, biz bunu yapmadığımız zaman, bugün diyelim ki böyle bir tasarı getirmiyoruz, böyle bir düzenleme yapmıyoruz, bu bölünme bu şekliyle devam edecek. İki taraflı bir mesele var.

- 1) Bir kere, şu bölünmenin bir an önce durdurulması.
- 2) Mevcut bölünmüş yapı var bir de. O mevcut bölünmüş yapının da gerek toplulaştırma yoluyla gerekse diğer aldığımız tedbirlerle birlikte bunun bir şekilde giderilmesi.

Tarımdaki nüfus meselesi. Şimdi, Türkiye'de 3 milyon işletme var, kabaca söylüyorum. Ben size söyleyeyim: Bakın, İngiltere'de -demin onları söylemedim- 300 bin işletme var, Türkiye'de 3 milyon. Fransa'da 527 bin işletme var, Türkiye'de 3 milyon. Almanya'da 371 bin işletme var, İspanya'da 1 milyon işletme var, İtalya'da da 1 milyon 600 bin işletme var. Şimdi, AB'nin... Ha, Amerika Birleşik Devletleri'nde 2 milyon işletme var. Amerika Birleşik Devletleri'nde -9,5 milyon kilometrekare bir ülke, ortalama işletmesi 1.818 dekar- 2 milyon tarım işletmesi var, Türkiye'de 3 milyon 22 bin tarım işletmesi var. 3 milyon 22 bin yani Amerika'dan 1 milyon daha fazla bizim tarım işletmemiz var. Bütün Avrupa Birliği'nin tamamı, 27 ülkenin toplamında 13 milyon 700 bin tarım işletmesi var. Şimdi, tarım nüfusu ABD'de yüzde 1'ler... Avrupa'nın gelişmiş ülkelerinde, İtalya'da, Fransa'da, Hollanda'da, Almanya'da, bu tür ülkelerde yüzde 1-1,5'tir. Bütün Avrupa Birliği'nin ortalaması yüzde 4,5'tir yani 100 kişiden 4,5 kişisi tarımda çalışıyor orada, bizde 100 kişiden 25 kişi tarımda çalışıyor. Hâliyle bir gizli işsizlik var, hâliyle bir gelir düşüklüğü var ve bir de bu yapının bu kadar parçalı bir arazi içerisinde üretim yapmaya çalıştığını düşünün. Bunu, elbette ki zaman içerisinde, bu diğer ülkelerin geçen yüzyılda, 19'uncu yüzyılda yaptıklarını, yaptığını biz 20'nci yüzyılda ve 21'inci yüzyılda yapıyoruz yani yavaş yavaş, bu sanayi ve hizmet sektörünün gelişmesiyle birlikte olacak. Elbette ki biz, Türkiye'de, bir anda milyonlarca çiftçinin kırsal sahayı terk edip gelip şehre doluşmasını elbette ki biz istemeyiz çünkü bu doğru bir şey değil. Bunlara iş imkânı sağlanması, bunlara istihdam ortamının sağlanması, hizmetler sektörünün geliştirilmesi, özellikle eğitim başta olmak üzere yeni iş yapabilme imkânlarının oluşturulması önemli.

Şimdi, küçük küçük ünitelerin verimli hâle dönüştürülmesi yönünde çaba içerisindeyiz biz. Bir hususu size arz etmek istiyorum. Cumhuriyet tarihinin hiçbir döneminde son on yıldaki kadar Türkiye’de çok sayıda tarımsal kalkınma kooperatifine destek verilmedi ne toplam verilen destek itibarıyla ne üye ve kooperatif sayısı itibarıyla.

Türkiye, tarımsal kalkınma kooperatiflerine destek uygulamasını 1990 yılında başlattı. 1990’dan 2002’ye kadar on iki sene zaman geçti, toplam desteklenen kooperatif sayısı 270-280 civarında, verilen para da çok cüzi bir rakam.

Şimdi, 1990-2002 arasında 99 milyon lira kredi desteği verilmiş bunlara. Kooperatif sayısına baktığınızda da 681 toplam, bunun da 471 tanesi sadece işletme sermayesi. Yani geriye -demin söylediğim gibi- iki yüz küsurlu bir rakam kalıyor yani iki yüz küsur tane. On iki yılda 1.858 tane tarımsal kalkınma kooperatifine 2 milyar 151 milyon lira kredi sağlandı. Ama bu hakikat arkadaşlar. Bunu da hepimiz bilelim. Burada çok farklı siyasi görüşlere mensup insanlar var. Hepimiz etrafımıza bakalım. Yani kooperatifleşme ve kooperasyon kültürü konusunda biz de çok başarılı değiliz. Herkesin hafızasında, hatırasında bir olumsuz kooperatif hatırası vardır eğer zihninizi şey yaparsanız.

Dolayısıyla nasıl olacak? Yani Avrupa’daki, kuzey Avrupa ülkeleri özellikle -bunu hepimiz biliyoruz- batı Avrupa ülkeleri kooperatifçiliği geliştirmek suretiyle bunu sağlamışlar. Ama bizde, Anadolu’da bu çok fazla kabul gören bir şey değil. Genellikle kooperatifler kuruluyor, içlerinde bakıyorsunuz işte 10 kişi, 15 kişi, 20 kişi öncülük, liderlik yapıyor, 50 kişi, 100 kişiyle birlikte götürüyor. Önce iyi gidiyorlar, sonra bir süre sonra bakıyorsunuz çok başarılı olmuyor maalesef. O hâlde kendi modellerimizi zaman içerisinde bu sahalar da başta olmak üzere geliştirmemiz lazım. Onu da özellikle ifade edeyim.

Şimdi, toprak haritalarının yenilenme çalışmaları sürüyor Sayın Bayram. Biz 6,5 milyon hektarını tamamladık, kısa bir süre içerisinde de tamamı tamamlanacak. Biz ihdas edilen, yani burada 138 tane merkezde, 351 tane de -diğer, tabii bütün branşlarda olmak üzere- taşrada bu konuda çalışmak üzere, bu kanunun uygulamasında eleman istihdamı öngörüyoruz.

Diğer yapılanmalar, yani TEMA Vakfı Başkanımız Sayın Mahir Gürbüz Bey’in ifade ettiği hususlar da mesela önemli. Onu da söyleyeyim. Aslında o kavram kargaşası konusunda ben çok hassasım, katılıyorum. Olabildiğince de bu ifadeleri yerli yerinde kullanmaya çalışıyoruz.

Yasayla biz bir fiilî durumu kayıt altına alıyoruz. İş gücü açığa çıkmaz şimdi bu tasarıda. Sonuçta ortada bir arazi var, orada şu anda duran insanlar var, hissedarlar var. Dolayısıyla biz diğer kırsalda istihdamı artırıcı önlemlerle birlikte zaten düşünüyoruz. Ne gibi? İşte hayvancılıktı, sulamaydı, kırsal kalkınma destekleriydi, gerek bu Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun gerek Bakanlığın yine 2006 yılında başlattığı ve devam eden uygulamalarıyla. Özellikle kırsal turizmden tutun tarımsal ürünlerin veya hayvansal ürünlerin katma değerini artırıcı işleme, paketlenme, ambalajlama tesisleri kurulması dâhil olmak üzere, yani bir manada kırsaldaki tarımsal faaliyetleri, hayvancılık faaliyetlerini de bir şekilde geliştirecek yapıları da destekliyoruz, destekleme bu şekilde devam ediyor.

Bu nokta da bence önemli. Onu da sizinle paylaşmak istiyorum. Yeni Büyükşehir Yasası’nda 30 tane büyükşehir yapılan ilin sınırları artık belediyenin sınırı bütün il sınırlarını kapsıyor. Dolayısıyla yerelde, yerel yönetimlerin, belediyelerin artık faaliyetleri içerisinde sadece kent merkezinde yaşayan insanların faaliyetlerini veya yaşam standartlarını düzeltmeye dönük faaliyetleri, projeleri olmayacak. Ya ne olacak? İlde il merkezi veya ilçe merkezi dışındaki -“yeni adıyla mahalle”- birimlerde veya köylerde yaşayanların da hayatlarıyla, tarım ve hayvancılık sektörüyle, gıda sektörüyle ilgili onların da artık çalışma imkânı olacak.

Dolayısıyla, biz meseleyi bir tarafıyla... Tabii bu bir sorundur. Elbette ki bu tasarı, tek başına bütün sorunları çözmez ama diğerleriyle birlikte zaten aynı şekilde desteklerle devam edecek ve hep birlikte, üretici örgütlenmesi de bunun içerisinde ve diğer yapılanmalar da bunun içerisinde. Bir kitle var, şu anda 6 milyon insanın fiilen tarım sektöründe çalıştığını biliyoruz. 3 milyon işletme var. Bu, istihdamın yüzde 24-25’ine tekabül ediyor. Bunların gelirinin artırılmasını, yaşam standartlarının yükseltilmesini ve en önemlisi Türkiye’nin sahip olduğu tarım arazilerinin, toprak varlığının mutlaka iyi korunmasını ve gelecek nesillere de bu şekilde aktarılmasını biz hedefliyoruz. Bu tasarının amacı bu.

Arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Demiröz çok sevdiğimiz, gerçekten tarımsal konularda duyarlı bir arkadaşımız. Fakat siz hep konuların, tasarının dışına çıktınız. Sayın Bakanım da fırsat bulmuşken bütün tarımsal konuları çok teferruatlı bir şekilde anlattı. Neyse ben ikinize de teşekkür ediyorum, Sayın Bakanım da size de.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi tasarımın maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
14.30' da toplanmak üzere toplantıya ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.58

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.36

BAŞKAN: İbrahim YİĞİT (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet ERDOĞAN (Adıyaman)

SÖZCÜ: Mehmet ERDEM (Aydın)

KÂTİP: Tülay BABUŞCU (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sayın Komisyon üyeleri, sivil toplum kuruluşlarının değerli üyeleri, değerli bürokrat arkadaşlarım; yeterli çoğunluğumuz vardır, toplantıya kaldığımız yerden devam ediyoruz, toplantıyı açıyorum.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIMI KANUNU VE TÜRK MEDENİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1- 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 1- Bu Kanunun amacı; toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve işletme büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve işletmelerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir."

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükûmetin söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, hayır, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Üyelerden söz talebi olan yok, girmemiş kimse sisteme.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 1 inci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 5403 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde geçen "işletme" ibarelerinin "yeter gelirli tarımsal arazi" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Mehmet Erdoğan

Bursa

Adıyaman

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

Burada müsaade ederseniz bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Önergeler var. Demin, Tema Vakfı temsilcimiz de söyledi, aslında bu önergelerin biri dışındakinin tamamı sadece tarifle ilgili yani bir kavram kargaşası yaratılmaması açısından çoğunlukla da Adalet Bakanlığımızın önerdiği yani bir kavram kargaşasına yol açmasın. Örneğin, "işletme" kavramı yerine çünkü "işletme" başka manalara da gelebileceği endişesiyle başka tür işletmelerle onların faaliyetleriyle de karıştırılabilir. O nedenle "işletme" kelimelerinin geçtiği yerde biz bunu "yeter büyüklükteki tarım arazisi" diye çevirmek suretiyle bir kavram kargaşasını gidermek ve bir meseleyi açıklığa kavuşturmak maksadıyla bu önergeler verildi. Tabiri caizse bütünüyle bir tavzih için, bir açıklama getirsin, bir kavram kargaşasına yol açmasın diye. Çünkü, işletmede, malum, hayvancılık faaliyeti olabiliyor, başka tür faaliyetler de olabiliyor. Onunla karışmasın tapuda, vesairede, uygulamalarda. TEMA Vakfının –Mahir Bey şu anda burada yok galiba, sabahki oturumda o da ifade etmişti- önergeler bununla ilgili. Arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, gereken açıklama yapıldı, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun tasarısının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında tarımsal işletmeler ile ilgili yeniden değerlendirme yapılması önerilmiş olup yeniden yapılan değerlendirme sonucunda “tarımsal işletmeler” ibaresi yerine “yeter gelirli tarımsal arazi” ibaresinin eklenmesinin daha uygun olacağı düşünülmüştür.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 5403 sayılı Kanunun 2'nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"MADDE 2- Bu Kanun; arazi ve toprak kaynaklarının bilimsel esaslara uygun olarak sınıflandırılması, tarımsal arazi ve işletmelerin asgari büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, arazi kullanım planlarının hazırlanması, koruma ve geliştirme sürecinde toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutlarının katılımcı yöntemlerle değerlendirilmesi, amaç dışı ve yanlış kullanımların önlenmesi, korumayı sağlayacak yöntemlerin oluşturulması ile görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin usul ve esasları kapsar."

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz almak isteyenler?

Buyurun Sayın Özkan.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur) – Birinci maddede işletme yerine yeter gelirli tarımsal araziyi koyduk. Şimdi burada, “tarımsal arazi ve işletmelerin” diyor, ondan sonra tekrar “ve yeter gelirli tarımsal arazi” “Tarımsal arazi” diyoruz... Bu kanun arazi ve toprak kaynaklarını bilimsel esaslara uygun olarak sınıflandırılması... Cümleler düşük olacak o zaman yani redaksiyon yetkisi de almanız gerekiyor bu konuda. “Tarımsal arazi ve işletmelerin...” o zaman “Tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi asgari büyüklüklerinin...” Kelime düşüklükleri olacak, onun için bir redaksiyon yetkisi almanızda...

YUNUS KILIÇ (Kars) – Olmuyor, şöyle olmuyor: Orada bütün tarımsal araziler yeter gelirli tarımsal arazi değil zaten. Öyle olmadığı için o tamamını kapsamıyor.

BAŞKAN – Sayın Özkan, bir yanlışlık yok arada.

RAMAZAN KERİM ÖZKAN (Burdur) – Yok, yok ama bak, bu kanunu yaptığımız zaman... “Bu kanun, arazi ve toprak kaynaklarının bilimsel esaslara uygun olarak sınıflandırılması, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi asgari büyüklüklerinin belirlenmesi...” yani iki kere kullanmış olacağız. Yani, bir redaksiyon yetkisi alırsanız, onu belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, bir açıklama yapacak mısınız?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Şimdi, Sayın Başkanım, tabii bir redaksiyon yetkisi zaten alınması lazım. Burada, bundan sonra gelecek olan maddede de bir işletmeyle ilgili tarif var. Söylenen iki tane husus var, bir, yeter büyüklükteki arazi var, bir de tarım arazisi var. Tarım arazisi mevcut hâldeki parselasyonla ilişkili, mevcut hâldeki parselasyonla alakalı yani 20 dekarın altına bölünemeyen tarım arazisi kastediliyor. Hâlbuki, bu kanun tasarısıyla getirmek istediğimiz 1'inci maddedeki önergeyle de düzeltilen şekliyle artık bizi işletmeye “işletme” demek yerine “yeter gelirli arazi büyüklüğü” tanımı getiriyoruz. Bunu da Adalet Bakanlığının talebi ve teknik olarak yapılan çalışmada bir kavram kargaşasına yol açmamasını temin bakımından bu önerge düzenlendi ve bu önerge sizin heyetin tasvibine, takdirine sunuldu.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Evet, madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım. Önergeyi okutuyorum:

Tarım Orman Ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 2'nci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 5403 sayılı Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasında geçen "işletmelerin" ibaresinin "yeter gelirli tarımsal arazilerin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun tasarısının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında tarımsal işletmeler ile ilgili yeniden değerlendirme yapılması önerilmiş olup yeniden yapılan değerlendirme sonucunda tarımsal işletmeler ibaresi yerine yeter gelirli tarımsal arazi ibaresinin eklenmesinin daha uygun olacağı düşünülmüştür.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- 5403 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"h) Asgari tarımsal arazi büyüklüğü: Üretim faaliyet ve girdilerinin rasyonel ve ekonomik olarak kullanıldığı takdirde, bir tarımsal arazide elde edilen verimliliğin, söz konusu tarımsal arazinin daha fazla küçülmesi halinde elde edilemeyeceği Bakanlıkça belirlenen en küçük tarımsal parsel büyüklüğünü,

ı) Asgari tarımsal işletme büyüklüğü: Bir tarım işletmesinde üretim faaliyet ve girdilerin rasyonel kullanımına olanak vererek işletmenin ekonomik gelişmesini temin edecek geliri, işletmenin tarımsal yapısının muhafazasını ve sürekliliğini sağlayan, Bakanlıkça bölgelere göre belirlenen en küçük işletme büyüklüğünü,"

"u) Tarımsal işletme: Üretim faktörleri kullanılarak; bitkisel veya hayvansal üretim yapan ya da bu üretimlere ilave olarak işleme, depolama, muhafaza ve pazarlamaya yönelik faaliyetlerde bulunan gerçek veya tüzel kişilere ait ekonomik bütünlük arz eden arazileri,

ü) Yan sınai işletme: Bir tarımsal işletmeye ait ürün depolama, koruma, işleme ve pazarlama gibi faaliyetlere yönelik tesisleri,"

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümetin söz talebi var mı?

Sayın Bakanım...

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, bu da yine aynı konuyla ilgili. 2 tane fıkrayı değiştirmeyi öngören bir önerge var. Dolayısıyla burada da yeni aslında tavzih etmek, açıklamak ve bir kavram kargaşasını engellemek amacıyla bir önergeyle bu konu düzeltilecektir. O da sizin takdirinize sunulmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum: Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Tarım Orman Ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 5403 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini, bu madde ile eklenen (u) bendinin tasarıdan çıkarılmasını ve devamı bendin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

"1) Yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğü: Bölge farklılıkları göz önünde bulundurularak il ve ilçelerin ekli (1) sayılı listede belirlenen yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerini,"

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun tasarısının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında tarımsal işletmeler ile ilgili yeniden değerlendirme yapılması önerilmiş olup yeniden yapılan değerlendirme sonucunda "tarımsal işletmeler" ibaresi yerine "yeter gelirli tarımsal arazi" ibaresinin eklenmesinin daha uygun olacağı düşünülmüştür.

Bu nedenle "tarımsal işletme" ve "asgari tarımsal işletme büyüklüğü" tanımlarının çıkarılması, asgari tarımsal işletme büyüklüğü yerine "yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğü" tanımının yapılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Değerli katılımcılar, 5403 sayılı Kanun'un "Tanımlar" maddesinde değişiklik yapan bu önergenin kabul edilmesiyle, tasarının gereken yerlerindeki "işletme" ve "tarımsal işletme" ibarelerinin "yeter gelirli tarımsal arazi" şeklinde, metin yazımı sırasında düzeltilmesini redaksiyon yetkisi çerçevesinde oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- 5403 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığı "Tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal işletme ve arazi büyüklüklerinin belirlenmesi" şeklinde; ikinci ve üçüncü fıkraları ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Asgari tarımsal arazi büyüklüğü, bölge ve yörelerin toplumsal, ekonomik, ekolojik ve teknik özellikleri gözetilerek Bakanlık tarafından belirlenir. Belirlenen asgari büyüklüğe erişmiş tarımsal araziler, bölünemez eşya niteliği kazanmış olur.

Asgari tarımsal arazi büyüklüğü; mutlak tarım arazileri, marjinal tarım arazileri ve özel ürün arazilerinde 2 hektar, dikili tarım arazilerinde 0,5 hektar, örtü altı tarımı yapılan arazilerde 0,3 hektardan küçük belirlenemez. Bakanlık asgari tarımsal arazi büyüklüklerini günün koşullarına göre arttırabilir. Tarım arazileri Bakanlıkça belirlenen büyüklüklerin altında ifraz edilemez, bölünemez, Hazine taşınmazlarının satış işlemleri hariç olmak üzere pay ve paydaş adedi arttırılamaz. Ancak, tarım dışı kullanım izni verilen alanlar veya çay, fındık, zeytin gibi özel iklim ve toprak ihtiyaçları olan bitkilerin yetiştiği alanlarda arazi özellikleri nedeniyle belirlenen asgari tarımsal arazi büyüklüğünden daha küçük parsellerin oluşması gerekli olduğu takdirde, Bakanlığın uygun görüşü ile daha küçük parseller oluşturulabilir."

BAŞKAN – Madde üzerine Hükûmetin söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, burada da, yine, aynı mahiyette bir önceki maddelerdeki önergelerle ilgili ifade ettiğim hususlar var. O nedenle, bununla ilgili de, yine, tapunun isteği doğrultusunda "bölünemez" ibaresi yerine "hisselendirilemez" ibaresinin önerilmesi şeklinde bir önerge var, ona katılıyoruz, o şekilde düzeltilme yapılırsa daha uygun olur diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 4 üncü maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 5403 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin başlığının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında geçen "bölünemez" ibaresinin "hisselendirilemez" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

"Tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi"

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Önerge sahipleri de konuşabilir, Sayın Başkan, soralım.

BAŞKAN – Söyledi arkadaşlar, "Biz gerekçe okutacağız." dediler.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ha, gerekçe mi okuyoruz? Peki, açıklama yapabilirler, bilgilendirirler diye dedim.

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe açık.

BAŞKAN – Gerekçe açık olduğu için, arkadaşların da söz talebi yok.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Peki, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz talebi var mı?

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Yok, gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Kanun tasarısının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında tarımsal işletmeler ile ilgili yeniden değerlendirme yapılması önerilmiş olup yeniden yapılan değerlendirme sonucunda tarımsal işletmeler ibaresi yerine yeter gelirli tarımsal arazi ibaresinin eklenmesinin daha uygun olacağı düşünülmüştür. Bu nedenle tasarı maddenin başlığında yer alan "işletme" ifadesinin çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Sayın Başkan, bu önerge üzerinde söz istiyorum.

BAŞKAN – Hayır, önerge hakkında konuşamazsınız, madde üzerinde konuşabilirsiniz, geçtik, bir dahaki maddede konuşursunuz. Önerge hakkında sadece önerge sahipleri konuşabilir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli katılımcılar, çerçeve 5'inci maddeyle 5403 sayılı Kanun'a birden fazla madde eklenmesi söz konusudur. Bu maddeler üzerinde ayrı ayrı görüşme açılmasını, her bir madde üzerinde önerge işlemi ve oylama yapılmaksızın görüşmelerin tamamlanmasını, tüm maddelerin görüşmelerinin bu şekilde tamamlanmasından sonra 8/A maddesinden başlayarak maddeler üzerinde varsa önerge işlemlerini ve madde oylamalarının yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, çerçeve 5'inci maddeye bağlı 8/A maddesini okutuyorum:

MADDE 5- 5403 sayılı Kanuna 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A ila 8/K maddeleri eklenmiştir.

"Asgari tarımsal işletme büyüklüğü

MADDE 8/A- Tarımsal işletmeler, bölge farklılıkları gözönünde bulundurularak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenen asgari tarımsal işletme büyüklüklerin altında ifraz edilemez, bölünemez. Tarımsal işletmenin bu niteliği şerh konulmak üzere Bakanlık tarafından ilgili tapu sicil müdürlüğüne bildirilir.

BAŞKAN – Madde üzerine Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Adalet Bakanlığı adına, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Sayın Başkanım, bu maddede, yeter gelirli tarımsal arazilerin tapu kütüğüne şerh verileceği ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin hesaplanmasının bakanlık tarafından yapılacağı, bunun dışında, bu yeter gelirli tarımsal arazilerin ekonomik bütünlüğe sahip olmayan kısımları açısından bakanlığın izniyle satılabileceğine yönelik bir düzenleme yapılmış. Burada yeter gelirli tarımsal arazilerin sınırı kanunla belirlenmekle

birlikte bunun dışında kalan kısımlarının satışının bakanlığın iznine tabi tutulması mülkiyet hakkının kullanılmasını sınırlandıracak niteliktedir. Bu nedenle, bu, hangi amaçla düzenlendiyse amacı ifade edecek şekilde yazılması gerekir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yavuz.

Söz isteyen var mı başka? Yok.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/B maddesini okutuyorum:

Mirasa konu tarımsal araziler ile tarımsal işletmelerin devri

MADDE 8/B- Mirasa konu tarımsal arazi ve işletmelerde mülkiyetin devri esastır.

Mirasçılar arasında anlaşma sağlanması halinde, mülkiyeti devir işlemleri mirasın açılmasından itibaren bir yıl içerisinde tamamlanır. Devir işlemlerinin bir yıl içerisinde tamamlanmaması ve 8/C maddesinin ikinci fıkrasına göre dava açılmaması halinde, bu Kanunun 8/Ç maddesi hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/C maddesini okutuyorum:

Devrin yapılacağı mirasçı

MADDE 8/C- Mirasçılar, miras bırakanın ölümünden sonra terekede bulunan tarımsal arazi ve işletmenin mülkiyeti hakkında;

- a) Bir mirasçıya veya asgari işletme büyüklüklerini karşılaması durumunda birden fazla mirasçıya devrini,
- b) 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 373 üncü ve devamı maddelerine göre kuracakları aile malları ortaklığına veya kazanç paylı aile malları ortaklığına devrini,
- c) Mirasçılarının tamamının miras payı oranında hissedarı oldukları 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları bir şirkete devrini,
- ç) Mülkiyetin üçüncü kişilere devrini, kararlaştırabilirler.

Mirasçılar arasında anlaşma sağlanmadığı takdirde, mirasçılardan her biri yetkili sulh hukuk mahkemesi nezdinde dava açabilir. Bu durumda sulh hukuk hakimisi tarımsal arazi veya işletmenin mülkiyetinin;

- a) Kişisel yetenek ve durumları gözönünde tutulmak suretiyle tespit edilen ehil mirasçıya tarımsal gelir değeri üzerinden devrine, birden çok ehil mirasçının bulunması halinde, öncelikle asgari geçimini bu işletmeden sağlayan mirasçıya, bunun bulunmaması halinde bu mirasçılar arasından en yüksek bedeli teklif eden mirasçıya devrine, ehil mirasçı olmaması halinde, mirasçılar arasından en yüksek bedeli teklif eden mirasçıya devrine karar verir.
- b) Birden fazla ehil mirasçı olması ve bu mirasçıların miras dışı tarımsal işletmelere sahip olması durumunda, bu mirasçıların mevcut işletmelerini asgari işletme büyüklüğüne ulaştırmak veya bu işletmelerin ekonomik olarak işletilmesine katkı sağlamak amacıyla, hakim işletme arazilerini asgari işletme büyüklüğü aranmaksızın bu mirasçılara devrine karar verebilir.
- c) c) Mirasa konu tarımsal işletmenin kendisine devrini talep eden mirasçı bulunmadığı takdirde, hakim satışına karar verir. Bu suretle yapılacak satış sonucu elde edilen gelir, mirasçılara payları oranında paylaştırılır.
- d) Tarımsal işletme birden çok asgari tarımsal işletme büyüklüğüne bölünebiliyorsa, sulh hukuk hakimisi bunlardan her birinin mülkiyeti, yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde mirasçılara ayrı ayrı devredilebilir.
- e) Ehil mirasçıya ait nitelikler Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenir.
- f) Tarımsal işletme mülkiyetinin mirasçılardan birine devredilmesinden itibaren yirmi yıl içerisinde bu işletmeye ait arazilerden tamamının veya bir kısmının tarım dışı kullanım nedeniyle değerinde artış meydana gelmesi durumunda; devir tarihindeki arazinin parasal değeri tarım dışı kullanım izni verilen tarihe göre yeniden hesaplanır. Bulunan değer ile arazinin yeni değeri arasındaki fark diğer mirasçılara payları oranında arazinin mülkiyetini devir alan mirasçı tarafından ödenir.

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, burada tabii işin özüne ait bir husus var, ben sabahki sunumda da söylemişim. Tabii, mirasçıların anlaşmaları hâlinde neler yapılacağı, anlaşmalarını

hâlinde neler yapılacağıyla ilgili seçeneklerin bir kısmı burada, bu maddede ifade ediliyor. Burada da yine, bir iki tane Adalet Komisyonunda alınan karar ve orada yapılan tavsiye üzerine bir iki husus önergeyle düzeltililecek. Örneğin, madde sonunda “şirket” tabiri var, Adalet Komisyonu diyor ki: “Bu ifade ‘limitet şirket’ diye bu şekilde değiştirilsin yani aletade her manaya gelebilecek bir şirket yerine belirli bir şirket tarifi, tanımı getirilsin diye. Dolayısıyla, bunların da, bu Adalet Komisyonumuzda dile getirilen hususlar da göz önünde bulundurulmak suretiyle bununla ilgili de gerekli düzenlemeler yapıldı. Benim arzım bundan ibaret.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi 8/Ç maddesini okutuyorum:

İhbar yükümlülüğü ve mahkeme tarafından devir yapılması

MADDE 8/Ç- Tarımsal işletme mülkiyetinin 8/B maddesinde belirtilen sürede devredilmediğinin, kamu kurum veya kuruluşları ile finans kurumları tarafından öğrenilmesi halinde, durum, bu kurum veya kuruluşlar tarafından derhal Bakanlığa bildirilir. Bakanlık bu Kanun hükümlerinin uygulanması için mirasçılara üç aylık süre verir. Verilen süre sonunda devir olmaması halinde, Bakanlık resen veya bildirim üzerine bu yerlerin istemde bulunan ehil mirasçıya, ehil mirasçı olmaması durumunda en fazla teklifi veren istekli mirasçıya devri, aksi halde üçüncü kişilere satılması için ilgili sulh hukuk mahkemesine dava açabilir.

Sulh hukuk mahkemeleri nezdinde mirasçılar veya Bakanlıkça bu Kanun kapsamında açılacak davalar her türlü resim ve harçtan muaftır.

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümetin söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Madde üzerinde söz almak isteyen...

Buyurun Sayın Demiröz.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Sayın Başkanım, bu 8/Ç maddesinde “Tarımsal işletme mülkiyetinin 8/B maddesinde belirtilen sürede devredilmesinden sonra “...kamu kurum veya kuruluşları ile finans kurumları...” diyor. Finans kurumlarının burada ne işi var? Bunun çıkarılması bence daha uygun olabilir diye yani arazilerin mülkiyet hakkıyla ilgili... Gerçi her şeyimizi biliyorsunuz yani İnternet’le, dinlemeyle ama bunun en azından finans kurumları tarafından bilinmemesi gerektiğini düşünüyorum Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Bitirerseniz cevabımı vereyim.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Bitti efendim, yani “finans kurumları”nın çıkarılmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim sayın Hocam. Yalnız, konuyla ilgili olarak öyle araya da kılçık atarak girmelütfen.

Buyurun Sayın Başkanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Demiröz’ün ifade ettiği hususta bizim kastımız şu: Malum, desteklemelerle ilgili bankalar bu uygulamalar esnasında bir şekilde olaya müzahir, müdahil bir şekilde oluyor. Bazen oradan gelebilecek bilgiler de dikkate alınabilir o manada yani “finans kurumu”yla burada kastedilen aslında, daha çok Ziraat Bankası bizim çünkü tarımsal desteklemeleri vesaireyi birlikte, bir şekilde yaptığımız ama bizim bunda bir ısrarımız da yok. Arzu edilirse bir önerge verilir “finans kurumu” kelimesini de çıkarırız ama biz uygulamada pratik bakımdan sebep burada daha çok Ziraat Bankası yani bize diyelim ki bir uygulama var, devirle vesaireyle ilgili diğer kamu kurumları, Maliye hazinesi olur, efendim diğer resmî kurumlar olur, Adalet Bakanlığı olur, Maliye Bakanlığı olur, birisi olur, bize söyler, bunlarla yaparız ama finans kurumu da, Ziraat Bankası özellikle çünkü desteklemelerde vesairede bazen onların da gerek kredilendirmede, kredi almada, ipotek meselelerinde vesaire bu, devreye girebilir, kastımız o, onlardan da gerekirse bilgi alınabilmesini temin için bu konu ama bir ısrarımız yok. Komisyon takdir eder, derse ki: “Biz bunu çıkaralım, bu finans kurumu olmasın burada.” Biz ona da bir şey demeyiz yani.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Finans kurumunun olmasının bir engeli yok. Tahmin ederim Sayın Demiröz de tatmin olmuştur bu verdiğiniz açıklamadan sonra.

Şimdi, Adalet Bakanlığı adına Sayın Hafize Yavuz, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Bu maddede mirasın devrinin yapılmadığı takdirde Bakanlık tarafından dava açılması öngörülmektedir. Özel hukuk yargılamasında bu maddede anıldığı tarzda davanın konusu üzerinde hak iddia etmeyen bir kişinin davada taraf olması veya dava açması usulü yok. Bu bizim normal hukuk yargılaması usulünde yeri olmayan bir düzenleme. Bu konulduğu takdirde uygulamada mahkemeler bunu uygulayamayacaktır veya sıkıntı olacaktır ya da davalılar sürüncemede kalıp davanın sonuçlandırılmamasıyla sonuçlanacaktır çünkü burada Bakanlık davaya katılırsa hangi sıfatla davaya katılacak? Yargılama giderlerini kim karşılayacak? Dava karara bağlanırken mahkeme Bakanlığın lehine veya aleyhine karar verecek midir? Ya da taraflar davayı takip etmediğinde oradaki... Çünkü hukuk yargılamasında mahkemeler masraf yatırılmadan davayı ilerletemezler mesela keşif yapılacağında onu taraflardan birinin yatırması gerekir. Eğer taraflar davayı takip etmezse Bakanlığın açtığı bir davada bu giderleri kim karşılayacak ya da davanın sonunda mahkeme satışa karar verdiğinde bu taşınmazların satışı artık başka bir aşamada devam ediyor. O durumda taraflar yine bu satış işlemlerini takip etmezlerse satış işlemlerini kim gerçekleştirecek ve hangi hükümlere dayanarak gerçekleştirecekler? Bu nedenle biz bu, Bakanlığın dava açmasına ilişkin düzenlemenin metinden çıkarılmasının uygun olacağını düşünüyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, şimdi, burada bir yeni durum oluyor. Buna karar verecek olan sonuçta hâkim. Hâkim karar veriyor ama kamu adına bir kurumun, bir birimin bunu takip etmesi gerekiyor. Bu da Tarım Bakanlığının veya Bakanlığın daha doğrusu, burada böyle bir takip etmesi, edebilmesi gerekiyor. Karar vermeyi... Zaten karar hâkime aittir ama birinin kamu adına dava açması, bunu takip etmesi, incelemesi gerekiyor. Benzer durumlar mesele meralarla ilgili veya sınır çizgilerinin ihlaliyle ilgili aynı durum mesela Hazine tarafından da bu şekilde dava vesaire açılabilir. Bizim hem İmar Kanunu'nda hem Orman Kanunu'nda benzer hükümler var. Örneğin, İmar Kanunu'nun 16'ncı maddesi, altı ay içerisinde aralarında anlaşılmayan gayrimenkul sahiplerine karşı hissedarmış gibi ilgili idarenin izale işüyu davası açabileceği hükmüne bağlanmış. Keza, Orman Kanunu'nun 79'uncu maddesinde de, orman muhafaza memurlarına Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre şüpheli yakalama yetkisi de veriliyor, kaldı ki burada böyle bir şey yok. Burada hâkim bir konuyla ilgili bir karar veriyor - hissedar kim, ehil mirasçıya devri, vesaireyle ilgili kararı hâkim veriyor- ama yine hacette, gerektiğinde bir kamu kurumunun izlemesi, değerlendirmesi, takip etmesiyle bunun sorumlu olması gerekiyor ki uygulama çıkabilsin. Aksi takdirde, bu yapılmadığı zaman, yani Bakanlığa bu yetki verilmediği zaman, esas o zaman iş ortada kalır, sürüncemede kalır.

O nedenle de biz bu uygulamanın doğru olduğunu düşünüyoruz, Hükûmet olarak görüşümüz bu.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Sayın Bakanımın söylediği maddelerle ilgili açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN - Pardon, siz konuşmayı yaptınız, sizin dediğiniz konunun çıkarılmasını istiyorsunuz ancak önergeyle bu çıkarılabilir, öyle bir önerge de elimize gelmedi.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/D maddesini okutuyorum:

Diğer mirasçıların paylarının ödenmesi

MADDE 8/D- Sulh hukuk hakimi, mülkiyetin devrini uygun bulduğu mirasçıya, diğer mirasçıların miras paylarının bedelini mahkeme vizesine depo etmek üzere altı aya kadar süre verir. Mirasçı tarafından talep edilmesi halinde altı aylık ek süre verilebilir. Belirlenen süreler içerisinde bedelin depo edilmemesi ve devir hususunda istekli başka mirasçı bulunmaması durumunda sulh hukuk hakimi, tarımsal arazinin veya tarımsal işletmenin, açık artırımla satılmasına karar verir.

Kendisine tarımsal işletmenin mülkiyeti devredilen mirasçılardan, diğer mirasçıların paylarının karşılığını öz kaynakları ile ödeyemeyecek durumda olanların bu ödemeleri gerçekleştirmek için bankalardan kullanacakları kredilere Bakanlığın ilgili yıl bütçesine bu amaçla konulacak ödenekten karşılanmak üzere faiz desteği verilebilir. Verilecek kredi miktarı diğer mirasçıların payları karşılığı tutarın toplamından fazla olamaz. Bu fıkra uyarınca verilecek kredilere ve yapılacak faiz desteğine ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın ve Bakanlığın müşterek teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir.

BAŞKAN - Madde üzerinde Hükûmet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/E maddesini okutuyorum:

Taşınırın devri

MADDE 8/E- Tarımsal işletme mülkiyeti kendisine devredilen kişi, bunlar için zorunlu olan araç, gereç ve hayvanların mülkiyetinin gerçek değerleri üzerinden kendisine devredilmesini isteyebilir.

8/C maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmü gereğince mirasçılar arasında şirket kurulması halinde tarımsal işletme için gerekli olan taşınır da şirket mal varlığına dahil edilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Başkanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

BAŞKAN - Şimdi, 8/F maddesini okutuyorum:

Ölüme bağlı tasarruf ile düzenleme

MADDE 8/F- Tarımsal işletme mülkiyetinin kendisine devredilmesini isteyen ve buna ehil tek mirasçı olduğu anlaşılan mirasçının bu konudaki istem hakkı, ölüme bağlı tasarrufla ortadan kaldırılamaz. Mirastan çıkarma, mirastan yoksunluk ve mirastan feragat halleri saklıdır.

Birden çok mirasçıda devir koşullarının bulunması halinde, kendisine devir yapılacak mirasçı ölüme bağlı tasarrufla belirlenebilir. Belirlenen bu mirasçıya itiraz edilmesi durumunda, ehil mirasçı sulh hukuk hakimisi tarafından belirlenir.

BAŞKAN - Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Başkanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Yavuz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ - Bu maddenin de son fıkrasında "Belirlenen bu mirasçıya itiraz edilmesi durumunda ehil mirasçı sulh hukuk hakimisi tarafından belirlenir." diyor. Burada, ölüme bağlı tasarrufla bir mirasçı belirlendikten sonra buna itiraz yapılırsa eğer, ölüme bağlı tasarrufun öncelikle iptali gerekir. Bu da, asliye hukuk mahkemesinde genellikle vasiyetnamenin iptali ya da diğer ölüme bağlı tasarrufların iptali şeklinde olur. Burada, iptal edilmemiş bir ölüme bağlı tasarruf ortada dururken, bunun sulh hakimisi tarafından ayrıca bir mirasçı belirlenmesi sonucunu doğuran bir düzenleme olduğu için, bunun Türk Medeni Kanunu'nun 557'nci maddesiyle örtüşmediğini düşünüyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yavuz.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/G maddesini okutuyorum:

İşletme yönetiminin tedbiren verilmesi

MADDE 8/G- Ayırt etme gücüne sahip olmayan küçük mirasçı bulunması halinde hakim tarımsal işletmenin yönetimini dava sonuçlanana kadar ehil gördüğü mirasçılardan birine veya üçüncü bir kişiye tedbiren verebilir. Bu takdirde, elde edilen tarımsal gelir, işletme masrafları düşüldükten sonra mirasçılar arasında payları oranında dağıtılır.

BAŞKAN - Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Başkanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/Ğ maddesini okutuyorum:

Denkleştirme

MADDE 8/Ğ- Kendisine tarımsal işletme mülkiyeti devredilen mirasçının, devir sebebiyle diğer mirasçılara payları karşılığı ödemesi gereken bedel ile miras bırakanın borcu dolayısıyla daha önce işletme üzerinde kurulmuş bulunan rehin konusu alacaklar birbiriyle denkleştirilir. Bakiye bir tutar kalırsa diğer mirasçılara payları oranında ödenir.

BAŞKAN - Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/H maddesini okutuyorum:

Yan sınaî işletme

MADDE 8/H- Tarımsal işletmeye sıkı şekilde bağlı bir yan sınaî işletme bulunur ise yan sınaî işletme ile tarımsal işletmenin mülkiyeti bir bütün olarak istemde bulunan ve ehil görülen mirasçıya gerçek değeri üzerinden devredilir.

Mirasçılardan birinin itiraz etmesi veya birden çok mirasçının kendisine devir istemesi halinde sulh hukuk hakimisi her iki işletmenin ekonomik gelir ve bütünlüğünü sürdürme imkânını ve mirasçıların kişisel durumlarını gözönünde bulundurarak yan sınaî işletmenin birlikte veya ayrı olarak devrine ya da satışına karar verir.

8/C maddesinin birinci fıkrası (c) bendi gereğince mirasçılar arasında şirket kurulması halinde tarımsal işletmeye sıkı şekilde bağlı olan yan sınaî işletme de şirketin mal varlığına dahil edilir.

BAŞKAN - Madde üzerinde Hükûmet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır, Sayın Başkanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/I maddesini okutuyorum:

İstisnalar ve muafiyetler

MADDE 8/I- 8/C maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince kurulacak şirketlerin tescil işlemi tamamlanıncaya kadar yapılacak işlemler harçlardan, bu işlemlerle ilgili düzenlenecek kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.

Türk Ticaret Kanununda yer alan şirket kurulmasına ilişkin sermaye ve diğer özel şartlar, 8/C maddesinin birinci fıkrası (c) bendi gereğince kurulacak şirketler için aranmaz.

İşletmeye ait tarım arazilerinin mülkiyetinin devri konusunda anlaşmaları durumunda mirasçılar, bu taşınmazların devri ile ilgili yapılacak işlemlere ilişkin harçlar ile bu işlemlerle ilgili düzenlenecek kağıtlara ilişkin damga vergisinden muafıdır.

BAŞKAN - Madde üzerinde Hükûmet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bu çerçevede 5'inci madde çerçevesindeki hususların çoğu zaten önceden meri mevzuatta olan hususlardı. Yalnız, burada, istisna ve muafiyet, tabii, yeni getirilen bir husus, bu yeni durumla alakalı. Burada da, yine, “şirket” kelimesi yerine, “limitet şirket” olarak değiştirilmesi yönünde yine o önergeyle bir düzeltme cihetine gidilecek.

İşin esasıyla ilgili benim arz edeceğim başkaca bir husus yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Madde üzerinde söz talebi var mı?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Hafize Hanım.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ - Bu maddede limitet şirket kurulması öngörülüyor. Ancak, limitet şirket kurulmasına ilişkin sermaye ve diğer şartların aranmayacağı düzenleniyor.

Şimdi, burada, aslında, Türk Ticaret Kanunu anlamında limitet şirketi kurulmakla birlikte, şirketin kurulmasında diğer şartların kapsamı da açıkça belli değil, onu da ayrıca belirtmek gerekir. Ama sermaye ve diğer şartların dikkate alınmaması esas alınarak basitçe bir limitet şirket kurulması ama kurulduktan sonra limitet şirketin Ticaret Kanunu'nda düzenlenen bütün sonuçlarıyla karşılaştırılması burada söz konusu olabilir.

Mesela, bu kişiler limitet şirketi kurarken aslında, en başta şirket kurmanın yükümlülüklerini yerine getirseler, belki sorumluluklarının da farkında olurlar sonradan. Ama şirketi kurarken herhangi bir kuralı olmadan kurup sonrasında...

Mesela, şirketin feshiyle ilgili hükümler olabilir -ne bileyim- rekabette ilgili hükümleri olabilir, o zaman da işte basiretli tacir gibi davranma yükümlülüğü doğar, Ticaret Kanunu'yla bağlı olur. Bu konuda bence aslında, tabii, sınırlı olarak biz bir değerlendirme yapabiliyoruz. Teknik olarak bunun Gümrük Ticaret Bakanlığıyla belki görüşülmesi gerekirdi, belki de görüşülmüştür. Ben bu nedenle bu maddeye dikkat çekmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yavuz, sözleriniz tutanaklara geçmiştir.

Madde üzerinde başka söz isteyen var mı? Yok.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi 8/İ maddesini okutuyorum:

Önalım hakkı

MADDE 8/İ- 8/C maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca aile malları ortaklığı veya kazanç paylı aile malları ortaklığı kurulduğu takdirde, ortaklardan biri payını üçüncü bir kişiye satması halinde, diğer ortaklar önalım hakkına sahiptir.

Tarımsal arazilerin satılması halinde sınırdış tarımsal arazi malikleri de önalım hakkına sahiptir. Tarımsal arazi sınırdış maliklerden birine satıldığı takdirde, diğer sınırdış malikler önalım haklarını kullanamaz. Önalım hakkına sahip birden fazla sınırdış tarımsal arazi malikinin bulunması halinde, hakim tarımsal bütünlük arz eden sınırdış arazi malikine önalıma konu tarımsal arazinin mülkiyetinin devrine karar verir.

Önalım hakkının kullanılmasında Türk Medeni Kanunu hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, bir küçük açıklama izninizle yapmak isterim: Bunun ikinci fıkrası, tabii, yeni bir durum. Özellikle sınırdış olanların yani yan yana iki tane işletme, küçük, onlardan birinin -herhangi bir durumda, tabii, bu yasanın ruhuna aykırı olmamak kaydıyla- satılması hâlinde bir ön alım hakkı getiriyor. Amaç burada olabildiğince, bir, bölünmenin engellenmesi; iki, olabildiğince de toplulaştırma çabasına veya büyüme çabasına katkı sağlanması. O nedenle de bu ikinci fıkra eklendi.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Bu maddede biz de Bakanlık olarak görüş bildirirken aslında bizim de kaçırdığımız bir şey var. Aile malları ortaklığı ve kazanç paylı aile malları ortaklığı kurulduğunda zaten Medeni Kanun'un 376, 377 ve 385'inci maddelerine göre aslında o ortaklığa dâhil olan kişiler paylarını satamıyorlar. Paylarını satamadıkları için aslında burada ön alım hakkı tanınmasının anlamı kalmamış oluyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yavuz.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi 8/J maddesini okutuyorum:

Sona erme

MADDE 8/J- 8/C maddesinin birinci fıkrasına göre kurulan aile malları ortaklığının, kazanç paylı aile malları ortaklığının veya şirketin; herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, bu ortaklıklara ve şirkete ait tarımsal arazi ve işletmeler asgari büyüklüklerin altında kalacak şekilde bölünemez.

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen üyelerimiz var mı? Yok.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi 8/K maddesini okutuyorum:

Tarımsal arazi edindirme iş ve işlemleri

MADDE 8/K- Bakanlık, tarımsal işletmeyi ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan azami oranda verimli kılmak, işletmelerin arazi büyüklüğünü artırmak için gerekli tedbirleri alır. Ayrıca, tarım arazilerinin değerinin tespiti, kredi temini, ortakçılık, yarıncılık, kiracılık işlerinin düzenlenmesi, kira bedellerinin tespiti ve üretime yönlendirilmesi, arz talep listelerinin oluşturulması, alıcı, satıcı ve kiracıların anlaşmaları konusunda doğrudan aracılık yapılması, bu alanda ilgili kamu idareleri ile yürütülecek politikalar konusunda işbirliği yapılması ve kredi işlemlerine teknik destek sağlanması gibi iş ve işlemleri yapar veya yaptırır. Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak, ihtiyaç duyulması halinde, asgari büyüklüğün altındaki tarımsal arazi ve işletmeleri asgari büyüklüklere çıkarmak veya mülkiyetten kaynaklanan ihtilafları gidermek amacıyla kamulaştırma, alım ile satım işlemleri Bakanlığın talebi üzerine Maliye Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre yerine getirilir. Kamulaştırma ve alım işlemleri gerektiğinde Hazineye ait taşınmazların trampası suretiyle de yapılabilir."

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Demiröz. Yalnız, konuyla ilgili olarak, sorulara girmeyelim.

Buyurun.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Eğer bu maddeyi ısrarla, dikkatli okuduğumuz zaman tarımsal işletme, ekonomik, ekolojik, sosyal açıdan, ayrıca tarım arazilerinin değerlendirilmesi, yürütülecek tarım politikaları konusunu da dikkate alarak şunu teklif ediyorum: “İş ve işlemleri yapar veya yaptırır.” Bu “yaptırır”ı kaldıralım. Yani niçin yapmak... Yani kamu kurumu olarak, Tarım Bakanlığı olarak yapılsın diye diyorum. Hatta şöyle ilave etmek istiyorum: Bu madde 8/K’da tanımlanan tüm işlemlerin Bakanlığın Toprak Tarım Reformu Genel Müdürlüğü altında bir merkez ve taşra teşkilatında oluşturulacak, çoğunlukla ziraat fakültesi, toprak bilimi, tarımsal yapılar, tarım ekonomisi bölümlerinden oluşacak ziraat mühendislerinin yer aldığı şube müdürlükleri aracılığıyla devlet tarafından yapılmasını öneriyorum. Benim için uygun olan budur diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Demiröz, sözleriniz tutanaklara geçmiştir.

Buyurun Sayın Bakanım...

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Biz de varız.

BAŞKAN – Pardon, özür dilerim. Sayın Yılmaz’ın da söz talebi var da Sayın Bakanım.

Sayın Seyfettin Yılmaz, buyurun.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Çok demokratik tutumla yönetiyorsunuz, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Sayın Bakanım, tabii, çok uzmanlık alanım değil ama bu 5’inci madde en kritik maddelerden bir tanesi gördüğüm kadarıyla bu kanun teklifinin. Adalet Bakanlığı temsilcisinin birtakım değerlendirmeleri oldu, özellikle belli fıkralarda.

Şimdi, burada, gerçekten Adalet Bakanlığı temsilcisinin söylediği gibi mahkeme sürecinde birtakım sıkıntılar yaşarsak problemi çözelim derken vatandaşları mahkemelere yığacak bir tutum içerisine gireriz. En azından bunların tekrar bir değerlendirilip de hukuki açıdan bir problem olmaması noktasında Genel Kurula geldiğinde önergelerle çözebilirsek iyi niyetle hazırladığımız bir kanunun birtakım sektöre uğramamasının önüne geçeriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Buyurun Sayın Bakan.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, Sayın Demiröz’ün ifade ettiği hususla ilgili olarak, tabii, önce işlerin yapılıp veya yaptırılması hususuyla ilgili söyledi. Tabii, günün ihtiyaçlarına göre biz bu kanunu bir defa ve bir tek işle ilgili düşünmüyoruz. İhtiyaca göre bazı işler, kamu eliyle, hizmet alımı şeklinde yaptırılıyor. Örneğin hâlihazırda biz toplulaştırma çalışmalarını hizmet alımı yönüyle yaptırıyoruz. Yani mesela devlet -Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüyle sabahleyin konuşuldu, Toprak Su Genel Müdürlüğü- kırk bir sene içerisinde kendi imkânlarıyla, kendi personeli, kendi alet edevatı, makinesiyle kırk bir yılda 450 bin hektar yapmış, yapabilmiş daha doğrusu. Ben ilk göreve geldiğimde arkadaşlarımdan programları istedim, baktım, son derece de sınırlı, 3-5 bin hektarla gidiyor. Bunun üzerine dedim ki: “Arkadaş niye biz bunu yapıyoruz? Bunu yayalım.” “Efendim, imkânımız yok.” İmkânımız yok, o zaman hizmet alımı şeklinde bunu yapalım çünkü Türkiye bunu... Yani bir hesap yaptık, 2200 bilmem kaçınıcı senede bitiyor o hızla giderse. Dolayısıyla hizmet alımı şeklinde yapılması lazım ve biz o hizmet alımıyla, işte, yedi yılda 4 milyon hektar tamamladık, 2,5 milyon hektarı da bitirme safhasına geldik. Oradaki espri yani “yapar veya yaptırabilir” demekteki kastım, bazı işlerin bu şekilde, hizmet alımı şeklinde yapılmasına imkân tanınması açısından. Başka bir düşüncesi bununla ilgili yok.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hizmet alımıyla yapılacak çok az şey var. Yani bunların kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılması gerektiğini düşünüyorum yoksa hizmet alımları yaparsınız. Toplulaştırma özel bir konu veya bir başka, hayvancılığın

geliştirilmesiyle ilgili ama burada ifade edilen, tanımlanan şeyi dikkatli okursak bunun, “yaptırır” kelimesinin çıkarılması ve kamu kurumları ve kuruluşları tarafından yapılması daha uygun olur.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Vekilim, doğru ama mesela, bakın, cümle şu: “...işletmelerin arazi büyüklüğünü artırmak için gerekli tedbirleri alır.” diyoruz. Şimdi, bunun içerisine yani toplulaştırma faaliyetleri dâhil olmak üzere diğer kamu kuruluşlarıyla birlikte yapılacak -örneğin maliyeyle, örneğin hazineyle birlikte yapılacak- birtakım işler de söz konusu yani bunların hepsi yani “yapar veya yaptırır” demekteki kasıt işin tamamen niteliği gereği olabilecek hususlar. Yani dolayısıyla, biz zaten Bakanlık olarak bunu uhdemize alıyoruz. Bir Tarım Reformu Genel Müdürlüğümüz var. Yeni öngörülecek yani bu arazi edindirme iş ve işlemleriyle ilgili ekinde arzu ettiğimiz kadroların ihdasıyla birlikte biz zaten bir yetki devriyle bu iş ve işlemleri gerek merkezde gerek il ve ilçelerde, taşra teşkilatlarında o birimler marifetiyle yapacağız büyük ölçüde ama ihtiyaç vukuunda bazı hususların yaptırılabilmesi de, bugün için sadece değil ama on sene, yirmi sene sonrası için ihtiyaç vukuunda onun yapılabilmesine de imkân tanıyacak bir düzenleme şekliyle bakıyoruz.

Sayın Yılmaz’ın dediği hususlar: Bunlar tabii, Sayın Vekilim, bunlar hep tartışıldı, konuşuldu o komisyonlarda. Tabii, bugün de alınan tutanaklar çerçevesinde de bunlar tekrar değerlendirilecek. Örneğin, işte sulh hukuk hâkimi mi, asliye hukuk hâkimi mi, hangisi karar verecek gibi birtakım mülâhazalar, değerlendirmeler yapıldı. Bunlar tabii zaten ilgili birimlerle yani Hükümetin ilgili departmanlarıyla yani Adalet Bakanlığımızla da diğer birimlerle de zaten hazırlık safhasında müteaddit defalar onlarla görüşüldü, konuşuldu. Bundan sonraki süreçte de bir şey incelemede, gerek görüldüğünde, tekrar buna göre gerektiğinde Genel Kurulda düzenlemeyle bunlar ele alınır ve o değişiklikler yapılır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Böylece, çerçeve 5’inci maddeye bağlı tüm maddelerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 8/A maddesinden başlamak üzere eklenecek maddelerin önerge ve oylama işlemlerini yapacağız.

Şimdi, 8/A maddesi üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesi ile 5403 sayılı Kanununa 8 inci maddeden sonra gelmek üzere eklenen, 8/A maddesinin, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Mehmet Erdoğan

Bursa

Adıyaman

"Yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğü

MADDE 8/A- İl ve ilçelerin yeter gelirli tarımsal arazi büyüklükleri bölge farklılıkları göz önünde bulundurularak bu kanuna ekli (1) sayılı listede belirlenmiştir. Tarımsal araziler bu kanuna ekli (1) sayılı listede belirlenen yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin altında ifraz edilemez, bölünemez. Tarımsal arazilerin bu niteliği şerh konulmak üzere Bakanlık tarafından ilgili tapu müdürlüğüne bildirilir. Yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin hesaplanmasında, aynı kişiye ait ve Bakanlıkça aralarında ekonomik bütünlük bulunduğu tespit edilen tarım arazileri birlikte değerlendirilir. Yeter gelirli tarımsal arazilerin ekonomik bütünlüğe sahip olmayan kısımları Bakanlığın izni ile satılabilir. Bilimsel gelişmeler ve günün koşullarına göre bu kanuna ekli (1) sayılı listede Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile değişiklik yapılabilir."

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergede ayrıca bir de liste ekli. Beraber oylamaya sunacağım.

Önerge hakkında...

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tarımsal işletme tanımının tasarıdan çıkarılması nedeniyle tarım arazilerinin miras yolu ile bölünmelerini önlemek amacıyla asgari tarımsal arazi büyüklükleri belirlenmiştir. Bu büyüklüğün günün koşullarına göre yeniden belirlenmesi ihtiyacı doğduğunda Bakanlığın teklifi ile Bakanlar Kurulu Kararı ile mümkün hâle getirilmesi uygun olacaktır. Yeter gelirli tarım arazilerinin ekonomik bütünlüğe sahip olmayan ve uzak mesafelerde olan işletilmesinde sıkıntı yaşanan parsellerinin Bakanlığın izni ile satılabilmesi hususunun Tasarıya dahil edilmesi uygun olacaktır.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi ek listeyle beraber oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım önerge çerçeve 5'inci maddeye bağlı birden fazla redaksiyonda aynı ibarelerin değiştirilmesine ilişkindir. Değiştirilen ilk ibare 8/B maddesinde olduğundan bu madde üzerinde işleme alacağım.

8/B maddesi üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı "Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 5 inci maddesi ile 5403 sayılı Kanununa 8 inci maddeden sonra gelmek üzere eklenen,

a) Tasarının 5 inci maddesi ile 5403 sayılı Kanununa 8 inci maddeden sonra gelmek üzere eklenen 8/B maddesinin başlığında geçen "tarımsal işletmelerin" ibaresinin "yeter gelirli tarımsal arazilerin" şeklinde ve birinci fıkrasında geçen "işletmelerde" ibaresinin "yeter gelirli tarımsal arazilerde" şeklinde değiştirilmesini,

b) 8/C maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde geçen "asgari işletme" ibaresinin "yeter gelirli tarımsal arazi" olarak, c bendinde geçen "bir şirkete" ibaresinin "limited şirkete" olarak değiştirilmesini, 8/C maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin "b) Birden fazla ehil mirasçı olması ve bu mirasçıların miras dışı tarımsal arazilere sahip olması durumunda, bu mirasçıların mevcut arazilerini yeter gelirli büyüklüğe ulaştırmak veya bu arazilerin ekonomik olarak işletilmesine katkı sağlamak amacıyla hakim, tarım arazilerinin yeter gelir büyüklüğünü aranamaksızın bu mirasçılara devrine karar verebilir." şeklinde değiştirilmesini, 8/C maddesinin üçüncü fıkrasında geçen "asgari tarımsal işletme" ibaresinin "yeter geliri sağlayan tarımsal arazi" olarak değiştirilmesini,

c) 8/E maddesinin ikinci fıkrasında geçen "şirket" ibarelerinin "limited şirket" olarak değiştirilmesini,

d) 8/H maddesinin, ikinci fıkrasında geçen "her iki işletme" ibaresinin "yeter gelirli tarımsal arazi ve yan sınai işletme" olarak, üçüncü fıkrasında geçen "şirket" ibaresinin "limited şirket" olarak değiştirilmesini,

e) 8/I maddesinde yer alan şirket ve şirketler ibarelerinin önüne "limited" ibaresinin eklenmesi, ikinci fıkrasında geçen "özel" ibaresinin çıkarılmasını,

f) 8/J maddesinin başlığının "Sona erme ve tasfiye" olarak değiştirilmesini, "şirketin" ve "şirkete" ibarelerinden önce gelmek üzere "limited" ibaresinin eklenmesini, "sona ermesi" ibaresinden sonra gelmek üzere tasfiye olması" ibaresinin eklenmesini, "ve şirkete ait tarımsal arazi ve işletmeler asgari büyüklüklerin" ifadesinin, "veya limited şirketlere ait tarımsal arazilerin yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin" şeklinde,

g) 8/K maddesinin üçüncü cümlesinde yer alan "asgari büyüklüğün altındaki tarımsal arazi ve işletmeleri asgari büyüklüklere" ibaresinin "yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki tarımsal arazileri yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğüne" olarak değiştirilmesini,

arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

BAŞKAN - Hükûmet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz isteyen var mı önerge sahiplerinden?

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun tasarısının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında önerilen hususların yeniden değerlendirmesi sonucunda Taslağın daha önceki maddelerinden çıkarılan ibareler ile uyum sağlaması amacı ile bazı değişikliklerin yapılması gerektiği düşünülmüştür.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 8/C maddesi üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/Ç maddesi üzerinde herhangi bir önerge yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/D maddesi üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/E maddesi üzerinde de önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/F üzerinde de önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/G üzerinde de önerge yoktur.

Bu maddeyi de oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/Ğ üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/H maddesi üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/I maddesi üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

8/İ maddesi üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8/J maddesi üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

8/K maddesi üzerinde herhangi bir önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çerçeve 5'inci maddeye bağlı tüm maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, çerçeve 5'inci maddenin bütününe değişiklikleriyle beraber oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 6- 5403 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin altıncı fıkrasında ve 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan "tüzükle" ibareleri "yönetmelikle" şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükûmetin söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen üyelerimiz var mı? Yok.

Madde üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7- 5403 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin altıncı ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bakanlık, gerekli hallerde asgari tarımsal arazi büyüklüğünün altındaki tarımsal arazileri toplulaştırabilir veya bu Kanun kapsamında değerlendirmek üzere kamulaştırabilir. Toplulaştırma uygulamalarında, tahsisli araziler asgari tarımsal arazi büyüklüğünün

altındaki araziler ile birleştirilerek asgari büyüklükte yeni tarımsal araziler oluşturulabilir. Bu suretle oluşturulan araziler; öncelikle toplulaştırma veya kamulaştırma konusu olan arazi maliklerine, bu kişiler satın almadığı takdirde, asgari büyüklükte tarım arazi bulunmayan yöre çiftçilerine rayiç bedeli üzerinden Bakanlığın talebi üzerine Maliye Bakanlığınca ilgili mevzuatına göre doğrudan satılır. Bu amaçla yapılan kamulaştırma ve satımlara konu olan işlemler harçlardan, bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır."

"Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir."

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükûmetin söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 7 nci maddesinin üçüncü cümlesindeki "asgari büyüklükte" ibaresinin "yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğünde" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet...

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun tasarısının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında tarımsal işletmeler, asgari büyüklükteki tarımsal araziler ile ilgili yeniden değerlendirme yapılması önerilmiş olup yeniden yapılan değerlendirme sonucunda asgari büyüklük ibaresi yerine yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüğü ibaresinin eklenmesinin daha uygun olacağı düşünülmüştür.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 5403 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunun yayımı tarihinde mirasçılar arasında henüz paylaşımı yapılmamış tarımsal arazilerin devir işlemleri, bu Kanundan önceki mevzuat hükümlerine göre tamamlanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce tarımsal işletmelerin paylaşımına ilişkin olarak açılmış ve halen devam etmekte olan davalarda, bu Kanundan önceki mevzuat hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki yıl içerisinde birinci fıkraya göre yapılacak devir işlemleri, harçlardan müstesnadır. Bu süre Bakanlar Kurulu tarafından iki yıl uzatılabilir."

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükûmet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 8 inci maddesi ile 5403 sayılı Kanuna eklenen Geçici 5 inci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında geçen "mevzuat" ibarelerinin "Kanun" olarak, ikinci fıkrasında geçen "tarımsal işletmelerin" ibaresinin "tarımsal arazilerin"

olarak değiştirilmesini ve birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda geçen "Bu Kanunun" ibarelerinin "Bu maddenin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Bedrettin Yıldırım, söz talebi mi? Bir açıklama mı yapacaksınız?

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Madde metninde yer alan mevzuat ifadesinin, mevzuat içeriğinde kanun, tüzük, yönetmelik vs. olduğu dikkate alındığında, yukarıdaki diğer maddelerin önceki mevzuat içerisinde yer alan ikincil düzenlemelerle uygulanmasının imkansız olması karşısında, "kanun" olarak değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Kanun tasarısının Adalet Komisyonunda görüşülmesi sırasında tarımsal işletmeler ile ilgili yeniden değerlendirme yapılması önerilmiş olup yeniden yapılan değerlendirme sonucunda tarımsal işletmeler ibaresi yerine yeter gelirli tarımsal arazi ibaresinin eklenmesinin daha uygun olacağı düşünülmüştür. Yürürlük tarihi açısından belirsizlik yaratılmaması açısından "bu kanun" ibaresi yerine "bu madde" ibaresinin getirilmesi uygun olacaktır.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 233 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bir eşin malik olarak bizzat işletmekte olduğu veya sağ kalan eşin veya altsoyundan birinin, kendisine bir bütün olarak devrini istemeye haklı olduğu bir tarımsal işletme veya bir tarımsal arazi için değer artışından alacağı pay ve katılma alacağı, bunların tarımsal gelir değeri gözönünde tutularak hesaplanır."

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Bir açıklama yapmak istiyorum Sayın Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – 9'uncu ve 10'uncu maddeyle ilgili önergeler var. Adalet Komisyonunun görüşü doğrultusunda, talebi doğrultusunda önergeyle bu 2 madde de tasarı metninden çıkarılıyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Madde üzerinde söz almak isteyen var mı? Yok.

9'uncu madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 9 uncu maddesinin tasarıdan çıkarılmasını ve devamı maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

BAŞKAN – Hükümet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge sahipleri, söz isteyecek misiniz, gerekçe mi?

MEHMET ERDOĞAN (Adıyaman) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Adalet Komisyonu tarafından getirilen öneri doğrultusunda tasarı metninden çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 4721 sayılı Kanunun 657 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Tarımsal taşınmazlar dışında kalan diğer taşınmazlar sürüm değerine göre özgülenir."

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükûmet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen üyelerimiz var mı? Yok.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 10 uncu maddesinin tasarıdan çıkarılmasını ve devamı maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Bursa

Mehmet Erdoğan

Adıyaman

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge sahiplerinden söz talebi var mı?

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçe...

Gerekçe:

Adalet Komisyonu tarafından getirilen öneri doğrultusunda tasarı metninden çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 4721 sayılı Kanunun 659 uncu, 660 ıncı, 661 inci, 662 nci, 663 üncü, 664 üncü, 665 inci, 666 ncı, 667 nci ve 668 inci maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır."

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükûmet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Hafize Yavuz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TETKİK HÂKİMİ HAFİZE YAVUZ – Sayın Başkanım, bu maddeyle ilgili olarak Adalet Komisyonu raporunda da bir öneri vardı. Maddelerin kaldırılmayarak Medeni Kanun'daki aksine hükümlerin uygulanmayacağı yönünde bir düzenleme yapılmasını daha uygun olacağı ifade edilmişti o raporda çünkü Medeni Kanun'un yürürlükten kaldırılan hükümleri özgülemeyi, yani tahsisi düzenlemişken bu kanunla miras paylarının, mirasın devri öngörülüyor. Aslında birbirinin yerine geçen şeyler değil. Özgüleme bir mirasın taksimi işlemiyken; devir, o taksimin yerine getirilmesi işlemi. Bu maddeler yürürlükten kaldırılmaksızın da 5403 sayılı Kanun'da yapılacak bir değişiklikle aksine hükümlerin uygulanmayacağı belirtilebilir veya Medeni Kanun'un –şu an maddesini hatırlayamadım- "taşınmazların bölünmesine ilişkin kanun hükümleri saklıdır" diyen bir maddesi var. O maddeye dayanılarak da düzenleme yapılabilir. O nedenle, bunu belirtmek istedik.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Yavuz.

Madde üzerinde bir adet önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/788 esas numaralı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 11 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedrettin Yıldırım

Mehmet Erdoğan

Bursa

Adıyaman

"MADDE 11 - 4721 sayılı Kanunun 659 uncu, 660 ıncı, 661 inci, 662 nci, 663 üncü, 664 üncü, 665 inci, 666 ncı, 667 nci ve 668 inci maddeleri ile 3083 sayılı Tarım Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrasının son cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır."

BAŞKAN – Hükûmet önergeye katılıyor mu?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge sahiplerinin söz talebi var mı, gerekçe mi?

BEDRETTİN YILDIRIM (Bursa) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçe.

Gerekçe:

Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu ve Türk Medeni Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı'nın 5. Maddesi ile 5403 sayılı Kanunun 8 inci maddesine eklenen 8/C Maddesinin 2. fıkrası ve 8/Ç Maddesi, mirasa konu tarımsal arazilerde mirasçılar arasında anlaşma sağlanamaması durumunda ortaklığın giderilmesi konusunda sulh hukuk mahkemelerine yetki verilmektedir.

Ancak, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu'nun 13. Maddesinin 5. fıkrasında ise, "Ayrıca mahkemeler satış suretiyle miras ortaklığının giderilmesine karar veremezler." hükmü yer almaktadır.

Bu durum, Bakanlar Kurulu ile uygulama alanı ilan edilen tarım arazilerinde miras yolu ile tarım arazilerinin bölünmesini önlemek amacı ile hazırlanan Kanunun uygulamasında sıkıntılar yaşanmasına neden olacaktır. Kanunun ülke genelinde uygulama birlikteliğini sağlamak ve uygulama alanlarında çıkabilecek sorunları önlemek amacı ile 3083 sayılı Kanunu'nun 13. Maddesinin beşinci fıkrasının son cümlesinin kaldırılmasında fayda görülmektedir.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce tarımsal işletmelerin paylaşımına ilişkin olarak açılmış ve halen devam etmekte olan davalarda, bu Kanundan önceki mevzuat hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- Bu Kanuna ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (1) sayılı cetvelin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükûmet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen üye arkadaşımız var mı?

Sayın Yılmaz, buyurun.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Madde üzerinden ziyade, Sayın Bakanı yakalamışken şimdi Twitter'dan Tarım Komisyonunda olduğumuzu söyleyince yüzlerce mesaj var. Bu Mart ayında 6 bin tane gıda, ziraat, veteriner alınmasıyla ilgili bir şey devamlı bize soruluyor. Bu noktada, bir alım yapacak mısınız? Nedir durum? Bununla ilgili bir bilgi verirsiniz biz de en azından duyururuz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Ben teşekkür ediyorum.

Yani şu an itibarıyla Mart ayında eleman alımına ait bir planlamamız yok. Sabahleyin Sayın Özkan da aslında sordu. Şimdi, biz daha önce de, bugün de, hiçbir zaman da böyle "Şu kadar eleman alacağız." sözü vermedik. Yani yapmayacağımız sözü hiç vermedik ve verdiğimiz sözü de Allah'a şükür, bugüne kadar hep tuttuk.

Maliye Bakanlığından biz ihtiyacımızı talepte bulunuyoruz, diyoruz ki: "Bize şu kadar kadro verirsiniz biz bunları istihdam ederiz." fakat Maliye, hazine, bütçe kanunu vesaire çerçevesinde bize tahsis edilen ne kadar ise ancak o kadar alabiliyoruz. Bizim kastettiğimiz, söylediğimiz de budur.

Tabii, 2014 yılı ile ilgili şu an itibarıyla bize toplam sayı henüz bildirilmiş değildir, netleşmiş değil daha dorusu.

SEYFETTİN YILMAZ (Adana) – Sizin talebiniz var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Bizim talebimiz tabii, vardır. Yani biz tabii talebi, şuna göre veriyoruz: Biz yıl içerisinde norm kadro ihtiyacımızı belirliyoruz, ideal şartlarda bir hizmetin yapılabilmesini gerektirecek sayıda norm kadro talebinde bulunuyoruz fakat bunu tabii, Maliye Bakanlığı bütçe kanununa, onun verdiği imkânâ, harcama kalemlerine göre, diyelim ki işte, yılda 30 bin personel toplam Türkiye genelinde alınıyorsa bunu bakanlıklara, sektörlerin ihtiyaçlarına, onların önceliklerine işte sağlık, eğitim vesaire bunlara göre, Çalışma, Tarım buna göre ayırıyor, veriyor. 2014 yılı içerisinde bizim için öngörülen veya verilecek olan, tahsis edilecek kadro sayısı şu an itibarıyla kesinleşmiş değil, bize intikal eden bir durum yok. O nedenle de buna şu anda kesin bir cevap verme imkânım yok.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Madde üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi ekli listeyi beraber oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükûmet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Üyelerimizden söz talebi var mı?

Öteki ciddi maddelerde konuşmadınız, bunda mı konuşacaksınız?

Buyurun Sayın Demiröz.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle hayırlı olsun diyorum, muhalefet şerhlerimiz olacak ama...

Yalnız, Sayın Komisyon Başkanının bizi ciddiyete davet etme gibi bir duruma sahip olmadığının altını çizmek istiyorum. Ben bu yasaya çok iyi hazırlanarak gelmiş ama iki tane maddede bir “yaptırır”, bir de “kaldırır” kelimelerini dahi koymadıktan sonra... Ne hikmetse bu koltuklara oturanlar oturduğu şeyde “Muhalefet konuşmasın, ağzını açmasın, bunu söylemesin, falan etmesin.” şeklinde geçiyor. Hiç yakıştıramadım, çok da sevdiğimiz bir arkadaşımız. Komisyonu her tarafta şey yapıyoruz ama son cümlelerini... Bedrettin Bey benim arkadaşım, nasıl oturacağıma Komisyon Başkanı karar veremez ve ben burada da hiçbir şekilde buranın ciddiyetini bozacak bir davranışta da bulunmadım.

BAŞKAN – Sayın Demiröz, lütfen...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Bize bu şekilde hareket eden arkadaşları da ben kınıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Samimiyete istinaden burada konuşuyoruz, her zaman da birbiriimize bu takılmaları yapıyoruz. Lütfen...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Öyle ciddi bir şekilde hiç rastlamadım.

BAŞKAN – Bundan sonra da ben size karşı ciddi konuşurum, tamam.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Evet konuşun, ben de bundan sonra öyle konuşurum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, buyurun.

YUNUS KILIÇ (Kars) – Sayın Başkanım, şimdi “Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.” diyoruz ya yürütme erki... Demin Adalet Bakanlığından söz alan hanımefendi dedi ki: “Bakanlıkların bir taraf olması lazım dava açmak için.” Bu yürütme erki, bu hakkı vermiyor mu bu Bakanlar Kuruluna yani dava açma hakkını vermiyor mu? Bir taraf olmuyor mu aynı zamanda?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Kanun geçtiği takdirde bunu alıyoruz, bu imkânı, sorun yok.

YUNUS KILIÇ (Kars) – Yani, Adalet Bakanlığının hanımefendinin söylediğine bir cevap olsun diye ben söyledim. Demek ki yani Bakanlık bu hakkı alıyor, dava açabilme yetkisini almış oluyor zaten.

Teşekkür ediyorum.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Kılıç.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14' üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde Hükümet adına söz talebi var mı?

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Hayır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde söz almak isteyen üye var mı? Yok.

Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece tasarının tüm maddeleri kabul edilmiştir.

Şimdi, tasarının tümünü, redaksiyon yetkisi Komisyonumuza verilmek üzere oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ülkemiz için, Türkiye tarım sektörü için hayırlı olmasını diliyorum. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum; Bakanımıza, bürokratlarımıza, sivil toplum kuruluşları ile ve Komisyon üyelerimize çok çok teşekkür ediyorum.

Eğer varsa, sayın üyelerimiz de muhalefet şerhlerini cuma günü saat 17.00'ye kadar Komisyonumuza ulaştırmaları gerekmektedir.

GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANI MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkanım, ben de izninizle, zatinalinize ve tüm Komisyon üyelerimize ve Komisyonumuza davet edilen sivil toplum kuruluşları ile diğer kamu kurum, kuruluş temsilcilerine, meslek odalarımızın temsilcilerine çok teşekkür ediyorum.

Sabah ki arızımda da ifade etmeye çalıştım: Türkiye tarım sektörünün bekası için, millî servet olan gerçekte toprak varlığının muhafazası için son derece de önemli bir tasarı. Ben bütün içtenliğiyle bütün arkadaşlarıma, sayın milletvekillerime çok çok teşekkür ediyorum. İnanın bu Komisyon bugün çok tarihî bir tasarımı geçirdi.

Ben tekrar teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.03